

Borsavizyon

Eker: Tarımımız son 10 yılda yüzde 2.7 büyüdü

Yavuz: "Sürdürülebilir ve uzun vadeli bir hayvancılık politikasına ihtiyaç var"

*Yeni Yılına
en içten dileklerimizle kutlar;
sağlık ve mutluluklar dileriz.*

**ANKARA
TİCARET BORSASI
MECLİS ÜYELERİ**

**ANKARA
TİCARET BORSASI
YÖNETİM KURULU**

BORSAVİZYON

Sayı : 106

Sahibi

Ankara Ticaret Borsası
Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Faik YAVUZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Eyüp Şenol ÖMEROĞLU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Faik YAVUZ
Mustafa BAKİLER
Celal DEMİNER

Yönetim Yeri :

Borsavizyon Dergisi'nde yer alan yazılar aksi belirtilmedikçe Ankara Ticaret Borsası'nın resmi görüşünü yansıtmaz, imzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Dergiden kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.

Yayınlanan yazılara telif ücreti ödenir.

Dizgi - Baskı

Aydoğdu Ofset Matbaacılık Ambalaj
Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

İvedik Organize Sanayi Ağaç İşleri

Sanayi Sitesi 21. Cad. 598. Sok.

No: 20 Yenimahalle/ANKARA

Tel : 0 312 395 81 44 (pbx)

Fax : 395 81 45

Web: www.aydogduofset.com

E-mail: aydogdu@aydogduofset.com

Yaygın Süreli Yayın

Baskı Tarihi: 15.12.2014

Editörden

Bu sayımızda!

Borsavizyon'un 106. Sayısı ile 2014 yılına noktayı koyacağız. Dergimizin yıl sonu sayısını hazırlarken, tarım ve hayvancılıkta geldiğimiz en son noktayı en yetkili kişiden öğrenelim ve sayfalarımızda değerlendirelim istedik.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın M.Mehdi Eker'le bu anlamda bir söyleşi gerçekleştirdik. Sayın Bakanın sorularımıza verdiği detaylı cevapları, sektörün gelmiş olduğu son noktayı tüm açıklığıyla sayfalarına aldık.

Bakan Eker'in, Türk Tarım ve Hayvancılığının çok önemli bir mesafe kaydettiğini belirten sözlerini başlıkta değerlendirdik. Türk Tarımının son on yıl içinde yüzde 2.7 oranında büyüdüğünü belirten Bakan Eker, kırsal Kalkınma Projelerinde gelineen noktayı başarı olarak değerlendirdi. Borsacılık ve Lisanslı depoculuk konularında yaptıkları çalışmalara da açıklamalarında yer veren Bakan Eker, özellikle lisanslı depoculuğun gelişmesi için birçok yasal düzenlemeyi hayata geçirdiklerini belirtti.

Sayın Okuyucularımız,

Dergimizin bu sayısında yine dönem içinde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlere de yer verdik. Sayın Başkanımız Faik Yavuz'un konuşmacı olarak katıldığı toplantılarda gündeme getirdiği konular ve tespitler, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği camiası tarafından da takdirle izleniyor.

Kapılarını beşinci kez açan Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'e Borsamız geniş bir standla katıldı. İlimizdeki oda ve borsaların yöresel ürünlerini sergilediği ATB Standı, çok sayıda ziyaretçi tarafında ziyaret edildi.

Sayın okuyucularımız

Borsavizyon Dergisi, gerek adıyla gerek zengin içeriğiyle gerçekten birçok borsamıza öderlik etmeye devam ediyor. Bugün dergimizin adından esinlenen o kadar çok kardeş kuruluş dergisi var ki bu bizlere mutluluk veriyor.

Borsacılık gerçekten "vizyon" isteyen çok önemli bir faaliyet alanıdır. Eğer belli bir "vizyon"unuz yoksa, borsacılıkta ilerleme kaydetmeniz çok zordur. Bu nedenle, Ankara Ticaret Borsası, gerçekleştirdiği projelerle, ileriye dönük, Türkiye'nin ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran birçok projeyi içinde bulunduğumuz yılda tamamladı. Dergimizi izleyen siz okuyucularımız bunları elbette ki çok yakından biliyorsunuz.

Dergimizin bir sonraki sayısında buluşana dek, 2015 yılının sizlere mutluluk ve güzellikler getirmesini diliyoruz.

Yayın Kurulu

içindekiler

KAPAK

4

*Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı,
Borsavizyon'un sorularını cevaplandırdı*

**Eker: Türk Tarımı son on yılda
ortalama yüzde 2.7 büyüdü!**

Bugüne kadar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca kuruluş izni verilen lisanslı depo işletmesi sayısı 15'e, bu işletmelerin kuruluş başvurularında öngörülen toplam depolama kapasitesi ise 630.500 tona ulaşmış, 6 lisanslı depo işletmesi ise toplam 265.000 tonluk depo için faaliyet izni almıştır.

■ **Yavuz: Ahıboz'u 500 bin tonluk bir hububat depolama merkezi haline getirebiliriz... / 13**

■ **Hisarcıklıoğlu: Yöresel ürünlere hem sahip çıkın hem de zenginleşin / 16**

■ **Gıdanın büyük firmaları İstanbul'da bir araya geldi / 20**

■ **ATB Akreditasyon Denetiminden A Seviyesi puan aldı / 21**

■ **Komiteler Müşterek Toplantısı yapıldı / 22**

■ **Beypazarı TO Yönetim Kurulu ATB'yi ziyaret etti / 23**

■ **"Sürdürülebilir ve uzun vadeli bir hayvancılık politikasına ihtiyacımız var" / 24**

■ **"Biz bakkalımızı geri istiyoruz!" / 28**

■ **Besilik hayvan ithalatı başladı / 30**

■ **AB İlerleme Raporu'nda Türk Tarımı / 38**

HABER

11

Ankara Valisi Kılıçlar'a hayırlı olsun ziyareti
ATB'nin ekonomiye katkısı büyük

12

TOBB Meclis Üyelerini bilgilendirme toplantısı yapıldı

RAPOR

31

Alternatif Tahıl ve Tarım Ürünleri

ÜLKE

41

Brezilya

Başkandan

Yeni bir yıl, yeni umutlar

Faik YAVUZ

Yönetim Kurulu Başkanı

Tüm yaşananlarıyla koca bir yılı daha geride bırakıyoruz. 2014 yılı, yaşanan birçok kriziyle ülkemiz ve dünya ulusları için çok da iyi anılmayacak. Elbette bu yaşananların tahlilini tarihçilere yapacak ve yaşadıklarımıza yıllar sonra baktığımızda, acı ve tatlı anıları birlikte anacağız.

Türkiye yeni bir yıla yeni umutlarla giriyor. 2015 yılında yapılacak olan genel seçimler bu umutların daha da artmasına neden oluyor. Çünkü her seçim, yeni umutların yeşerdiği beklentileri de beraberinde getirmektedir. Her seçimden sonra oluşan yeni bir Meclis ve yeni kadrolar ülke için umut olmaktadır.

2014 yılı Ankara Ticaret Borsası için birçok yeniliğin başladığı bir yıl olmuştur. Yeni hizmet binasıyla birlikte, borsacılık adına tüm alt yapı yatırımlarını tamamlayan Ankara Ticaret Borsası için gelecek günler çok daha parlak geçecektir.

Camiasıyla, uyumlu Meclisiyle, uyumlu Yönetim Kurulu ve personeliyle birçok başarıya imza atan Ankara Ticaret Borsası, yaptıklarıyla örnek bir borsa olma özelliğini de korudu. Ankara Ticaret Borsası için 2015 yılı yeni umutların yeşerdiği, yeni başarılarla atılacak imzalarla birlikte geliyor.

Ankara Ticaret Borsası'nın şimdi önünde gerçekleştirmek üzere çalışmalarına hız verdiği önemli

bir projesi daha var. Ülkemizin hububat deposu olarak bilinen İç Anadolu Bölgemizi bir "Hububat Terminali" haline getirmek üzere yeni bir çalışma başlatmak istiyoruz. Bu amaçla, Çelik silolarımızın hemen yanı başında üyelerimiz tarafından yapımı gerçekleştirilen 86 yatay depoya bu yıl ilk kez ürün konmaya başladı. Bu Ahiboza yeni bir ivme ve dinamizm getirdi. Depoların yapımını gerçekleştiren üyelerimizin oluşturduğu kooperatif şimdi bu depoları "Lisanslı Depo" haline getirmek üzere çalışmalara başladı. Bunun gerçekleşmesi durumunda mevcut 30 bin tona ilave olarak 200 bin tonluk yeni bir kapasite daha eklenmiş olacaktır. Bu alanda, hedeflediğimiz yatırımları tamamladığımız 500 bin tonluk bir depolama alanı gerçekleştirmek mümkün olacaktır.

Kırmızı Ette referans borsa olma özelliğini taşıyan ATB'nin, gerçekleştireceği kapasite artırımlarıyla birlikte çevre borsalarıyla hububatta da referans borsa olacağına inanıyoruz. Zaten bir Başkent Borsası'ndan da bu beklenir.

Borsacılığı, ülkesine hizmet etmede önemli bir görev olarak değerlendiren ATB Yönetimi ve Meclisi bunları gerçekleştirebilecek güce ve bilgi birikimine sahiptir.

Yazıma son verirken, 2015 yılının başta ülkemize, camiamıza, üyelerimize ve sevdiklerimize hayırlar, sağlıklı ve mutlu günler getirmesini diliyorum.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı,
Borsavizyon'un sorularını cevaplandırdı

Eker: Türk tarımı son on yılda ortalama yüzde 2.7 büyüdü!

“ AB’ye uyum sürecinde tarım ve gıda alanında faaliyet gösteren işletmelerin çoğunun AB kuralları ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. ”

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı M. Mehdi Eker, dergimizin sorularını cevaplandırdı. Bakanlığının faaliyetleri hakkında açıklamalarda bulundu.

Bakan Eker, "Tarım sektörü son on yılda ortalama yüzde 2.7 oranında büyüyerek ortalama 0.6 oranında büyüme Avrupa Birliği'nin beş katı bir tarımsal büyümeyi gerçekleştirmiştir" dedi.

Bakan Eker'in dergimizin sorularına verdiği cevaplar şöyledir:

Borsavizyon: Sayın Bakanım, Türk Tarımı, özellikle son yıllarda önemli yapısal değişimler geçiriyor. AK Parti Hükümetleri döneminde, Türk Tarımı Yasal bir çerçeveye oturtuldu ve bununla birlikte birçok yasa yürürlüğe girdi. Bunlar çok önemli gelişmelerdi. Bu açıdan bakıldığında, Türk Tarımının geriye dönük bir de-

ğerlendirmesini ve geleceğe ilişkin perspektiflerini açıklar mısınız?

Bakan Eker: 2005 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren 5403 sayılı Kanun kapsamında tarım arazilerinin korunması, değerlendirilmesi ve tarım dışı kullanımı ile ilgili olarak yasal mevzuat oluşturulmuştur. Bu kanun kapsamında tarım arazilerinin bir disiplin içerisinde planlanması sağlanmıştır. Ayrıca Bu yılın mayıs ayında yayınlanan 6537 sayılı Kanun ile 5403 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak miras yolu ile tarım arazilerinin bölünmesi önlenmiş ve parçalı tarım arazilerinin birleştirilerek büyümesi ve ekonomik bütünlük oluşturması sağlanmıştır. Yapılan bu yasal çalışmalar sonucunda tarım arazilerinin korunmasının yanında sağlıklı beslenmede ihtiyacımız olan güvenilir gıda üretimi sağlanmış olacaktır. Tarım arazilerinin korunması ve parsel alanlarının bölünmüşlükten çıkarak büyümesi üretim potansiyelini artıracak gibi karlılık oranı yüksel tarım işletmelerinin gelişmesinde olumlu katkı sağlayacaktır.

Borsavizyon: AB’ye tam üyelik sürecinde tarım ve gıda sektörlerinin AB karşısındaki avantaj ve dezavantajları nelerdir ?

Bakan Eker: Ülkemizde tarım sektörü, istihdamın yüzde 25’ini oluşturması, kırsal kesimde yaşayanların en önemli geçim kaynağını oluşturması ve gayrisafi yurtiçi

hasıla (GSİYH) içerisindeki yüzde 7,4'lük payı ile ekonomide önemli bir yere sahiptir. Diğer taraftan, Avrupa Birliği'nde (AB) tarım sektörü, özellikle güney Avrupa ülkeleri açısından önemli bir sektör olmaya devam etmekle birlikte, 27 ülke ortalaması dikkate alındığında, tarımsal istihdamın oranının yüzde 7,4 tarım sektörünün GSYİH içindeki payının ise sadece % 1,6 olduğu göze çarpmaktadır. AB'de tarımda çalışan nüfus ülkemizdekine oranla oldukça düşük olmasına rağmen, AB genelinde işgücü verimliliği daha fazladır ve tarım çoğunlukla büyük ölçekli iş yapan profesyonel çiftçiler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, AB'de ortalama 14,5 hektar olan işletme büyüklüğüne karşılık, ülkemizde bu rakam 6 hektar civarında olup, tarım sektöründe, geçimlik ve yarı-geçimlik üretim yapan küçük ölçekli aile işletmeler hakimdir. AB'ye uyum sürecinde tarım ve gıda alanında faaliyet gösteren işletmelerin çoğunun AB kuralları ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Diğer ta-

raftan AB'de çok güçlü olan tarımsal örgütlenme alanında da ülkemizde atılması gereken adımlar vardır. AB uyum sürecinde bu alanlarda özellikle Tarım Kanununun çıkarılması, arazilerin miras yoluyla bölünmelerini önlemek için 5403 sayılı Kanunda değişiklik yapılması gibi yasal düzenlemeler ve tarım sektörüne yönelik desteğin artırılması yoluyla gerekli çabalar sarf edilmektedir. Bunun neticesinde, Türk tarım sektörü, üretilen ürünlerin hasıla değeri itibarıyla, 2002 yılında dünyada onbirinci, Avrupada 4üncü sırada iken, şu anda dünyada yedincinci sıraya, Avrupada ise 1inci sıraya yükselmiş, tarım sektörü son 10 yılda yıllık ortalama yüzde 2,7 büyüyerek, AB'de yüzde 0,6 olan tarımsal büyümeyi beşe katlamıştır.

Türk tarımının dönüşümüne ve üyeliğe hazırlanmasına AB de mali açıdan destek sağlamaktadır. Tam üyelik öncesi yararlanmakta olduğumuz kırsal kalkınma fonları (IPARD) ile işletmelerin AB mevzuatına ve standartlarına uygun üretim yapma-

larına katkı sağlanmakta ve geçiş sürecinde işletmelerimize destek olunmaktadır. Bu şekilde işletmelerimizin ve ürünlerinin AB pazarlarında rekabet gücünün artırılmasına yönelik olarak et, süt, meyve sebze, su ürünleri gibi sektörler ile kırsal turizm ve yerel ürünler desteklenmektedir.

Bunun yanı sıra, kayıt ve istatistik sistemlerimiz de AB'ye uyumlu olacak şekilde geliştirilmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen tarımsal işletme kayıt sistemi, arazi kayıt sistemi ve çiftlik muhasebe veri ağı uygulamaları gibi çalışmalar bu amacımıza katkıda bulunmaktadır. AB ülkelerinde tarımsal desteklemelerin yönetimini ve kontrolünü sağlamak için kullanılan Entegre İdare ve Kontrol Sisteminin ülkemizde kurulmasına yönelik olarak mevcut çiftçi kayıt sisteminin geliştirilmesi çalışmaları, AB kaynaklı projeler ile de desteklenmektedir. Arazilerin ve çiftçilerin kaydına ek olarak, hayvancılık sektöründe AB'ye uyum çalışmaları çerçevesinde yürütülen, hayvan hareketlerinin kontrolünün güçlendirilmesi,

büyükbaş hayvan kayıt sisteminin iyileştirilmesi, küçükbaş hayvanların tanımlanması ve kayıt altına alınması sisteminin tamamlanması ile tüm hayvanların izlenebilirliği sağlanmış olacaktır.

Sağlıklı ve güvenilir tarım istatistiklerinin elde edilmesini teminen, tarım istatistik sisteminin geliştirilmesine yönelik öncelikleri belirlemek ve yapılacak faaliyetleri planlamak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ile Strateji hazırlıklarında son aşamaya gelinmiştir.

Uyum çalışmalarının neticesi olarak, 2010 yılında kabul ettiğimiz Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve buna bağlı olarak çıkartılan yönetmelikler, özellikle gıda zincirinin her aşamasında izlenebilirlik sağlayarak tüketicimizin sağlıklı ve güvenilir gıdaya erişimini garanti altına almakta ve AB standartlarında üretimle gıda sektörünün uluslararası pazarda rekabet edebilirliğini artırmaktadır. Dolayısıyla, Bakanlıkça yaptığımız çalışmalar, sadece AB'ye uyuma yönelik olarak değil, vatandaşlarımızın ve çiftçilerimizin, yani genel olarak ülkemizin de faydasına yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. Örneğin, bitki koruma ürünlerinde AB'de yasaklı etken maddeler listesine büyük ölçüde uyum sağlanmış, AB fonlarının da etkin kullanımı ile hayvan hastalıkları ile mücadelede büyük adımlar atılmış ve böylece gıda zincirinin önemli halkaları güvence altına alınmıştır. Ayrıca, AB'deki sisteme uygun olarak, bitkisel ürün üreten işletmelerin kayıt altına alınması ve hayvansal ürün üreten işletmelerin onaya tabi olması, resmi kontrollerin buna göre yürütülmesi de bu sürecin önemli bir parçasıdır.

Dolayısıyla AB'ye katılım öncesi kararlılıkla yürüttüğümüz bu çalışmalar ve yatırımlar ile verilen destekler tam üyeliğin yaratacağı olası negatif etkileri azaltmak için bize avantaj yaratmaktadır.

Bunun yanı sıra ülkemizin, özel-

“Diğer ülkeler ile imzalanan 146 adet Tarımsal İşbirliği Anlaşması ve 17 tanesi yürürlükte bulunan 22 Serbest Ticaret Anlaşması ile tarımsal dış ticaretimizi geliştirme çabaları sürdürülmektedir.”

likle yaş ve kuru meyve-sebze, nohut, mercimek ve kuruyemişler olmak üzere belli başlı tarımsal ürünlerde, Birlik içinde baş aktör olma olasılığı çok yüksektir. Mevcut ve gelecekteki üretim potansiyelimiz göz önünde bulundurulduğunda, ülkemiz, bu ürünlerin AB'de daha ucuza tüketilmesini sağlayabilecek ve dünyada Birliği rakipsiz konuma taşıyabilecektir.

Ayrıca, genç nüfusumuz, zengin biyoçeşitliliğimiz, nispeten kirlenmemiş topraklarımız ve Asya, Afrika ve Ortadoğu pazarına yakınlığımız AB'ye üye olduğumuzda bize avantaj sağlayacak hususlardır. Tam üye-

lik yolunda, artan ticaret hacmi, bilgiye erişimin yaygınlaşması ve etkinleşmesi, yatırımların çeşitlenmesi ve artması ile birlikte sağlanacak ilerlemenin tarım sektöründe verim artışı ve maliyet düşüşüne imkan vereceği öngörülmektedir.

Tüm bu çabalarımızın yanında, uyum sağlanması gereken AB mevzuatının fazla olması, bu mevzuatın uygulanmasına yönelik mekanizmaların kısa sürede kurulmasındaki zorluklar ve AB politikasının sürekli değişim içinde olması AB'ye uyum konusunda yürütülen çalışmalarımızı zorlaştırmaktadır. Daha da önemlisi, tam üyelik takvimimizin belirsizliği, çalışmalarımızın planlanmasını zorlaştırmakta ve yapısal dönüşümün toplumun büyük çoğunluğunu etkilediği tarım sektöründe hayati olan kamuoyu desteğini de azaltmaktadır. Uyum çalışmalarının teknik ve ekonomik boyutunun yanısıra bu perspektif de gözden kaçırılmamalıdır.

Borsavizyon: Kırsal kalkınma Projelerinde geline son durumu değerlendirir misiniz ?

Bakan Eker: Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak 2006-2010 yıllarında uygulanmak üzere “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı” başlatılmıştır.

Yine 2011'de 27851 sayılı Resmî Ga-

zetede yayımlanan 2011/1409 sayılı Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak 2011-2015 yıllarında 81 ilde uygulanmak üzere Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda kırsal alanlarda tarım üreticileri ve kırsal toplum tarafından yapılacak ekonomik yatırımlara belli kriter ve oranlara göre hibe desteği sağlanmaktadır. Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi kapsamında proje başvuruları il müdürlüklerine verilmekte, proje uygulamaları da illerde yapılmaktadır. Bu kapsamda kırsal alanlarda tarım üreticileri ve kırsal toplum tarafından yapılacak ekonomik amaçlı yatırımlara belli kriter ve oranlara göre hibe desteği sağlanması için Bakanlığımızca hazırlanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, tarıma dayalı ekonomik yatırımların desteklenmesi ve makine ekipman alımlarının desteklenmesi uygulamaları yapılmaktadır.

Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Tebliği kapsamında tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik projeler desteklenmektedir.

Makine Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Tebliği kapsamında muhtelif makine ekipman çeşitlerinin alımı desteklenmektedir.

I. ve II. Dönem 2006-2014 Yıllarında Yapılan Çalışmalar;

5488 sayılı Tarım Kanunu, Kırsal Kalkınma Planı ve 19/2/2011 tarihli ve 27851 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 2011/1409 sayılı Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak 2011-2015 yıllarında 81 ilde uygulanmak üzere Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı hazırlanmıştır.

-Tarım-sanayi entegrasyonunu hedefleyen ve 2006 yılında başlatılan %50 hibe destekli "Kırsal Kal-

I. Dönem 2006-2010 Yıllarında Yapılan Çalışmalar;

- 1) "Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi", Programı uygulanmıştır.
 - 537 adet Toplu Basınçlı Sulama projesi,
 - 2618 adet Ekonomik Yatırım Projesi tamamlanmış ve toplam 3155 Projeye 567 Milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır.
- 2) "Makine - Ekipman Alımlarının Desteklenmesi" Programı uygulanmıştır.
 - 78.124 adet makine-ekipman alımı için 349 milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır.

Toplam Hibe Ödemesi: 916 Milyon TL'dir.

I. DÖNEM 2006-2010 yıllarını kapsayan Program 31.12.2010 tarihinde sona ermiştir.

kinma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar" in uygulanmasına devam edilmektedir.

-Program kapsamında yürütülen ekonomik yatırımlara yönelik uygulamalarda 2006 yılından bugüne kadar 4.733 proje tamamlanmış ve 929 Milyon TL hibe desteği ödenmiştir. Bu projeler ile 42 Bin kişiye istihdam sağlanmıştır.

-Halen 949 projenin yatırımı devam etmektedir.

Devam, eden 949 projeye 2014 yılı sonuna kadar 200 Milyon TL

daha hibe desteği ödenecektir. 2015 yılına kadar uygulanacak Program ile toplamda 6.000 tarımsal sanayi tesisine ve 60 Bin istihdama ulaşılması hedeflenmektedir.

- Program kapsamında yürütülen Makine - Ekipman Alımlarının Desteklenmesine yönelik uygulamalarda 2007-2013 yıllarında; 221.713 adet muhtelif makine-ekipman alımı için 822 milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır. 7497 adet basınçlı sulama ekipmanı için 107 milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır.

Makine - Ekipman Alımlarının

KKYDP Ekonomik Yatırım Destekleri (2006-2014)

Proje Konuları	Biten Proje Sayısı	Ödenen Hibe Miktarı (TL)
Bitkisel ürün işleme ve paketlenme	1981	414.629.193
Hayvansal ürün işleme ve paketlenme	970	184.477.091
Tarımsal ürün depolama	377	81.750.857
Alternatif enerjili sera	267	53.293.424
Soğuk hava deposu	320	70.423.094
Su ürünleri işleme ve paketlenme	49	8.814.813
Toplu basınçlı sulama	629	98.718.909
Hayvan orjinli gübre işleme ve paketlenme	13	2.371.684
Koyun, keçi, manda konusunda yatırım	116	13154.961
Alternatif enerji üretimi	11	1.739.475
TOPLAM	4.733	929.373.501

Not: 2014 Ağustos ayı sonu itibariyle gerçekleşen değerlerdir.

Desteklenmesi için toplam 929 milyon TL hibe ödemesi gerçekleştirilmiştir. Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı içinde toplam hibe ödemesi 1.858.900.787 TL olmuştur.

Borsavizyon: Türkiye'nin tarım ürünleri ticaretini değerlendir misiniz? Geleceğe ilişkin beklentileriniz nelerdir ?

Bakan Eker: 2002-2013 döneminde tarım ürünleri ihracatımız 4,1 milyar dolardan %338 oranında artış ile 17,7 milyar dolara, tarım ürünleri ithalatımız ise 4 milyar dolardan %323 oranında artış ile 16,9 milyar dolara yükselmiştir. Yine aynı dönemde tarımsal dış ticaret fazlası 57 milyon dolardan 823 milyon dolara, dış ticaret hacmi 8 milyar dolardan 34,7 milyar dolara ve ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 101,4 oranından yüzde 104,9 oranına yükselmiştir.

Tarım sektörü dış ticaret fazlası verdiği gibi gerçekleştirdiği ithalat ve üretim ile tarıma dayalı sanayi ürünlerine girdi sağlayarak sanayi ürünleri ihracatımıza da katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, sektörümüz ülkemizde ithal girdi payı oranı en düşük sektör olarak ülkemize önemli ölçüde katma değer sağlamaktadır. Bunlara ek olarak, ihracatımız HS bazında incelendiğinde, yani yalnızca gıda ürünleri dikkate alındığında sektörümüzün yaklaşık 6 milyar dolar dış ticaret fazlası verdiği görülmektedir.

2023 Tarım Vizyonu çerçevesinde tarımsal ihracatımızın 2023 yılında 40 milyar dolara ulaştırılması hedeflenmektedir. Son 10 yılda tarım ürünleri ihracatımız yılda ortalama yüzde 12,93 büyümüştür. Aynı büyüme oranının önümüzdeki 10 yılda da korunması durumunda 2023 yılında tarım ürünleri ihracatımızın 60 milyar dolara ulaşacağı öngörülmektedir.

Diğer ülkeler ile imzalanan 146 adet Tarımsal İşbirliği Anlaşması ve 17 tanesi yürürlükte bulunan 22

TMO, arz ve talebin buluştuğu serbest piyasa şartlarında fiyatın oluştuğu borsalarda alım yaparak, borsaların gelişmesine katkı sağlamak yanında, üreticilere borsa alışkanlığını kazandırarak, ürününü serbest piyasa şartlarında değerlendirmesine imkân vermek amacıyla 2002 yılından itibaren alt yapısını tamamlayarak, salon satışı yapılan borsalarda alım yapmaya başlamıştır.

Serbest Ticaret Anlaşması ile tarımsal dış ticaretimizi geliştirme çabaları sürdürülmektedir. Ayrıca, tarımsal dış ticaretimizin geliştirilmesi için Dünya Ticaret Örgütü ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü gibi uluslararası kuruluşlarla işbirliği sürdürülmektedir.

Dış ticaretimizin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla sektörel üretim miktarı, verimlilik ve kaliteyi arttırmaya yönelik bir destekleme politikası çerçevesinde çiftçiye 2013 yılında toplam 8,7 milyar TL destek sağlanmıştır.

Hayvan hastalıkları ve bitkisel üretim zararlıları ile mücadele faaliyetleri yürütülmekte; hijyen standartlarına uygun güvenilir gıda üretiminin sürdürülebilir kılınması ve standartlara uygun üretimin tüm ülkede yaygınlaştırılmasına yönelik denetimler sürdürülmektedir

Borsavizyon: Sayın bakanım, Ticaret Borsalarının, Türkiye'deki işlevi nelerdir ? Ticaret Borsalarının gelişimini değerlendir misiniz ?

Bakan Eker: Ticaret Borsaları, alıcı ile satıcının karşı karşıya gelerek mal alımı ile satımının yapıldığı pazarlardır. TMO'nun iştiğal konusuna giren ürünlerin tamamı borsa morfin ve türevleri hariç kotasyon listesine dâhildir.

Türkiye'de 113 adet Ticaret Borsası faaliyet göstermektedir. Bu borsalardan sadece 6'sında; Eskişehir, Polatlı, Konya, Çorum, Edirne, Bandırma Ticaret Borsalarında salon satışı yapılmakta olup geri kalanında tescil işlemleri yapılmaktadır.

Salon satışı yapan borsalarda 2013 yılı toplam işlem miktarı toplam hububat (buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale) için 758.065 ton

olup, 2013 yılı üretiminin (30.668 bin ton) yüzde 3'lük kısmıdır.

Salon satışı yapan borsaların az oluşu, hububat borsalarının yeterli derinlikte olmadığına işaret etmektedir, bu durum üreticilerin ürünlerini etkin bir şekilde pazarlamasına engel olmaktadır.

TMO, arz ve talebin bulunduğu serbest piyasa şartlarında fiyatın oluştuğu borsalarda alım yaparak, borsaların gelişmesine katkı sağlamak yanında, üreticilere borsa alışkanlığını kazandırarak, ürününü serbest piyasa şartlarında değerlendirmesine imkân vermek amacıyla 2002 yılından itibaren alt yapısını tamamlayarak, salon satışı yapılan borsalarda alım yapmaya başlamıştır.

TMO, 2002 yılında 4 borsada alım başlamış, 2003 yılında 8 borsaya, daha sonraki yıllarda ise alım yapılan borsa sayısı 31'e kadar çıkmıştır.

TMO; satış salonu, ürün analiz sonuçları ve fiyatı yansıtma ekranı, fiziksel ve kimyasal analizlerin yapılabileceği yeterlilikte laboratuvarı, alım yapabilecek seviyede eksper kursu al-

mış tercihen Ziraat Mühendisi olan personeli bulunan ve fiili alım satım işlemi yapılacak araçların numunelerinin borsa sahasında alındığı gibi standartları sağlayan borsalarda alım yapmaktadır.

2013 yılında alt yapısı uygun olan ve alım sistemine uyum sağlayan 16 adet borsada 239 bin ton alım yapılmıştır. 2014 yılında buğday ve arpa da müdahale alım fiyatı açıklanmadığı için borsalarda alım yapılmamıştır.

TMO her zaman borsalara destek vermiştir. 2009 yılında ilk kez uygulamaya geçilen Avrupa Birliği Tüzüğü konusunda yapılan çalışmalar paydaşı olan ticaret borsaları ile paylaşılmış, yine 2011 yılında uygulamaya konulan kimyasal analize göre alım sistemini ve ürün standartlarında yapılacak değişiklikler borsalar ile paylaşmıştır.

Ayrıca borsada görev yapan personellere gerekli eksper eğitimleri verilmiştir.

Borsavizyon: Sayın Bakanım, söz Ticaret borsalarından açılmışken son bir soru ile güncel bir

konuyu da cevaplandırmanızı rica edeceğiz. Lisanslı depoculukla ilgili yasal alt yapı ve yönetmelikler hazır olduğu halde beklenen gelişme henüz sağlanamamış durumda, sorun nereden kaynaklanıyor ?

Bakan Eker: Lisanslı depoculuk hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla, TMO ile TOBB yetkililerince yürütülen ortak çalışmalar neticesinde, 26/02/2010 tarihinde "TMO – TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi" kurulmuştur. Şirket; Polatlı, Ahiboz ve Lüleburgaz'da faaliyet göstermektedir.

TMO lisanslı depoculuk sisteminin teşviki amacıyla, 2012 yılından bu yana "TMO – TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketince verilen ürün senetleri karşılığı alım yapmaktadır.

Bugüne kadar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kuruluş izni verilen lisanslı depo işletmesi sayısı 15'e, bu işletmelerin kuruluş başvurularında öngörülen toplam depolama

kapasitesi ise 630.500 tona ulaşmış, 6 lisanslı depo işletmesi ise toplam 265.000 tonluk depo için faaliyet izni almıştır.

Lisanslı depoculuk sistemi ile ilgili olarak 26.09.2013 tarihinde Bakanlığınız yetkililerinin de katılımıyla gerçekleştirilen Ekonomi Koordinasyon Kurulunda (EKK) alınan kararlar doğrultusunda; lisanslı depoculuk sisteminin sorunlarının giderilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Lisanslı Depoculuk Sistemi ile ilgili 26/09/2013 tarihinde gerçekleştirilen EKK'de alınan kararlar doğrultusunda 28/11/2013 ve 29/01/2014 tarihlerinde Hazine Müsteşarlığı koordinasyonunda yürütülen çalışmalar sonucunda;

- SGK tarafından ürün senedi satış işlemlerinde yapılan yüzde 2 prim kesintisinin 01/01/2015 tarihine kadar yapılmaması yönünde hazırlanan Tebliğ 30/01/2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Ürün senedi satışından doğan kazançlara 31/12/2014 tarihine kadar uygulanan gelir ve kurumlar vergisinden muafiyeti, 01/03/2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6527 sayılı Kanun ile 31/12/2018 tarihine kadar uzatılmıştır.

- El değiştirmeyen senede ait ürünlerin lisanslı depolardan çekil-

Bugüne kadar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kuruluş izni verilen lisanslı depo işletmesi sayısı 15'e, bu işletmelerin kuruluş başvurularında öngörülen toplam depolama kapasitesi ise 630.500 tona ulaşmış, 6 lisanslı depo işletmesi ise toplam 265.000 tonluk depo için faaliyet izni almıştır.

mesi sırasında uygulanan % 1'lik KDV'nin kaldırılması hususunda; Maliye Bakanlığı tarafından 26.04.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin Lisanslı Depoculuk Kapsamındaki İşlemler bölümünde "...depoya konulan ve ürün senedi çıkarılan bir ürünün, bu ürüne ait ürün senedi ihtisas/ticaret borsalarında herhangi bir işlem görmeden (satılmadan) ürünü depoya koyanlar tarafından çekilmesi halinde de tasarruf hakkı el değiştirmedikten KDV'nin konusuna giren bir işlem bulunmamaktadır." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

- Sistemin teşviki amacıyla, 16.10.2014 tarihli ve 29147 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6849 sayılı Tarımsal Ürünlerin 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Çerçevesinde Lisans Alarak Faaliyet Gösteren Depolarda Muhafaza Edilmesi Halinde Kira Destekleme Ödemesi

Yapılmasına İlişkin Karar uyarınca; 16.10.2014 tarihinden itibaren buğday, arpa çavdar, yulaf, mısır, çeltik, pirinç, mercimek, nohut, fasulye, bezelye ve ayçiçeği için 3 TL/Ton/Ay, pamuk için 7 TL/Ton/Ay, fındık, zeytin, zeytinyağı, kuru kayısı, antep fıstığı, kuru üzüm ve kuru incir için ise aylık ton başına 10 TL'yi geçmemek üzere Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca onaylanacak kira ücretlerinin yüzde 50'si oranında 5 yıl süreyle kira desteği verilecektir.

Ekonomi Koordinasyon Kurulu'nda alınan tarımsal destekleme ödemelerinde ürün senedi kullanımı, elektronik ürün senedi alım-satımlarında fatura veya müstahsil makbuzu zorunluluğunun kaldırılması, gerçek kişilerin ürün senedi alım-satımına imkan sağlanması, tazmin fonunun güçlendirilmesi, ürün senedinin teminat kabul edilerek bankalar tarafından kredi kullanılması hususlarındaki kararlara ilişkin olarak ise çalışmalar devam etmektedir.

Ankara Valisi Kılıçlar'a hayırlı olsun ziyareti

ATB'nin ekonomiye katkısı büyük

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Meclis Başkanı Erol Gemalmaz, Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Bakiler, Yönetim Kurulu Üyeleri Kemal Coşgun, Şemsettin Aktuğlu, Murat Başar ile Genel Sekreter Eyüp Ş. Ömeroğlu Ankara valisi Mehmet Kılıçlar'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundular.

Ankara Valiliğinde gerçekleşen ziyarette, ATB'nin bugüne kadar gerçekleştirdiği projeler ve ATB'nin faaliyetleri hakkında Vali Kılıçlar'a bilgi verildi.

ATB Meclis Başkanı Gemalmaz ile Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz, yaptıkları konuşmalarda, ticaret Borsalarının üyelerine hizmet vermek amacıyla kurulduğuna dikkat çekerek, ATB'nin canlı Hayvan Borsası, Et Kombinası, Et Borsası, Çelik Silo Tesisleri ile birlikte aynı alan içinde yer alan Akredite Laboratuvar, Satış Salonu ve ATB Hizmet Binası ile ATB İş Merkezi hakkında bilgi verildi.

Vali Kılıçlar'ın sözleri

ATB'nin tanıtımından sonra söz alan Ankara Valisi Mehmet Kılıçlar, yaptığı değerlendirme de Ankara'nın önemli bir tarım ve hayvancılık şehri olduğuna işaret etti. ATB'nin çalışmalarının örnek alınması gerektiğini

belirten Kılıçlar, ATB'nin Ankara Ekonomisine, dolayısıyla ülke ekonomisine de önemli eserler kazandırıldığına dikkat çekti. ATB Heyeti, daha sonra Vali Kılıçlar'a ziyaretin anısına üzeri Türk motifleriyle süslenmiş gümüş bir şekerlik sundu.

TOBB Meclis Üyelerini Bilgilendirme toplantısı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından oda ve borsalardaki 10 bine yakın meclis üyesinin bilgilendirilmesi amacıyla başlatılan seminerlerin ikincisi 17-19 Ekim 2014 tarihlerinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde (ETÜ) gerçekleştirildi. Toplantılara Ankara Ticaret Borsası Meclis üyeleri de katıldı.

Seminere katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bilginin en önemli servet olduğunu vurgulayarak, 10 bine yakın meclis üyesinin bilgilendirilmesi projesinin, TOBB tarihinde bir 'ilk' olduğunu söyledi.

Hisarcıklıoğlu, "365 oda ve borsamızda 10 bine yakın meclis üyemiz var. Hem yaptığımız işler bilinsin, hem de meclis üyelerimiz faydalansın diye bu projeyi başlattık" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, meclis üyelerinin kendi illerinin ve mesleklerinin temsili noktasında olduğuna işaret ederek, bu anlamda bilginin büyük önem taşıdığını anlattı.

Meclis üyelerinin kendi işlerinden ve ailelerinden fedakârlık ederek, maaş almadan hizmet etmeye talip oldukla-

rını vurgulayan TOBB Başkanı, bütün meclis üyelerine teşekkür etti.

Artık dünyada şehirlerin konuşulduğu ve rekabet ettiği bir döneme girildiğini ifade eden Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: “Dünyadaki en önemli trendlerden birisi bu. Onun için herkes şehrini en iyi yapmak durumunda. Herkes ‘yatırımcıyı daha fazla nasıl çekeriz?’ demeli.

Şehirdeki herkes iş dostu olmalı. Zenginliğin yolu buradan geçiyor. İşadamların önünü açar ve iş yapmayı kolaylaştırırsanız o şehir öne çıkıyor. Önemli olan bir şey de birlikte hareket etmek. Birlikte rahmet ve bereket, ayrılıkta azap var. Hepimiz ayrı düşüneceğiz ama o farklılıktan ortak akıl çıkarmak zorundayız.

Konuşmak ve herkesle barışık olmak burada çok önemli. Şehrimizde valimiz, kaymakamımız, milletvekilimiz, belediye başkanımız ile birlikte olmalıyız. Hangi görüşte olursak olalım hiç kimseyi dışlayamayız. Biz hep-sini kucaklamak zorundayız. Şehrin ortak geleceği için ortak akıl oluşturmak zorundayız”

Yavuz: Ahiboz’u 500 bin tonluk bir hububat depolama merkezi haline getirebiliriz...

Ankara Ticaret Borsası’nın (ATB) Ahiboz Hububat, Bakliyat ve Yağlı Tohumlar Lisanlı Depoculuk Tesisleri içinde yer alan yatay depoların da Lisans Depoya dönüştürülmesi amacıyla çalışmalar başlatıldı. Depoların yapımı gerçekleştiren Ankara Hububat Bakliyat Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi üyelerinin katılımıyla bir toplantı düzenledi. Toplantıda, bölgenin bir hububat terminali haline gelmesi için sürdürülen çalışmaların, yatay depoların lisanslı depo statüsüne kavuşmasıyla hız kazanacağı belirtildi.

Toplantının açış konuşmasını yapan ATB Başkanı Faik Yavuz, tarım ürünlerinin stratejik önem taşıdığına dikkat çekti. Yavuz, “bugün ülkeler arasında yaşanan krizlerin ardında gıda maddelerine duyulan ihtiyaç yatmaktadır” dedi. Türkiye’nin bu açıdan zengin kaynaklara sahip olduğuna işaret eden Yavuz “kaliteli ve ucuz üretmeliyiz. Bunun yanı sıra ürettiklerimizi depolayacak gerekli altyapı tesislerini kurmalıyız” şeklinde konuştu.

Dünyada lisanslı deponun büyük önem kazandığını belirten Yavuz, “bugün ABD’de federal bazda 863, eyalet bazında ise 6937 lisanslı depolama tesisine sahiptir. Hindistan’da ise 9 bine yakın tesis vardır. Bu ülkeler 50 yıl, 80 yıl öncesinde depoculuğa başlamış, biz yolun başındayız” diyerek, Ahiboz’un bölgede çok önemli bir konuma sahip olduğunu söyledi.

ATB Başkanı Yavuz, Lisanslı depoculuk sistemine sağlanan vergi avantajının da önemli olduğuna dikkat çekerek, “Ahiboz, yapılacak yatırımlarla, 500 bin tonluk bir depolama alanına sahip, Türkiye’nin en büyük merkezi haline getirebiliriz” dedi.

Ankara Hububat Bakliyat Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi Başkanı Şahin Kaya ile Yönetim Kurulu Üyeleri Galip Yeşilbaş, İbrahim Öztürk, Mehmet Ekinci ve Erol Ceylan daha sonra lisanslı depoculuk için mevcut tesislerde yapılması gereken ilave yatırımlar konusunda bilgi verdiler.

ATB'den Şereflikoçhisar YİBO'ya giyim ve kırtasiye yardımı

Ankara Ticaret Borsası (ATB) tarafından Şereflikoçhisar Yatılı İlköğretim Bölge Okulu öğrencilerine verilmek üzere 51 kalem ihtiyaç maddesinden oluşan yardım malzemeleri ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz ve Yönetim Kurulu üyeleri tarafından Şereflikoçhisar YİBO Müdürü Cafer Eroğlu'na teslim edildi.

Yavuz'un sözleri

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, 51 kalemden oluşan yardım malzemelerinin teslimi nedeniyle öğrencilerle bir araya geldiklerini belirterek, giyim ve kırtasiye malzemelerinden oluşan ihtiyaç maddeleri dışında bu yıl da geçtiğimiz yıl gibi, öğrencilerin boş vakitlerini değerlendirmeleri amacıyla çok çeşitli spor ve oyun malzemesini de öğrencilerin kullanımı için kendilerine teslim ettiklerini söyledi.

Yavuz, sözlerine şöyle devam etti:

“ Bu çocuklar bizim geleceğimizdir. Onların içinden bu ülkeye çok yararlı hizmetlerde bulunacak büyük devlet adamı, bilim adamı ve iş adamı çıkacaktır. Bu nedenle, çocuklarımızın eğitimine çok önem veriyoruz. ATB olarak

yıllardır bu çalışmaların içindeyiz. Ben ve arkadaşlarım, burada bulunmaktan çok büyük bir mutluluk duyuyoruz”

Öğrencilerle öğle yemeği

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Bakiler, Yönetim Kurulu sayman Üyesi Sedat Akbulut, Yönetim Kurulu Üyeleri Şemsettin Aktuğlu, Murat Başar , Celal Yıldırım, Genel Sekreter Eyüp Ş. Ömeroğlu ile Şereflikoçhisar Ticaret Odası Başkanı Yasin Tekin, öğretmen ve öğrencilerle birlikte öğle yemeği yediler.

Yardım malzemeleri

ATB tarafından, Şereflikoçhisar YİBO öğrencilerine dağıtılmak üzere hazırlanan yardım malzemeleri, kaban, spor ayakkabısı, eşofman takımı, iç çamaşırı takım, çorap, külotlu çorap, fotokopi kağıdı, kalem, pastel boya, yapıştırıcı, silgi, kalemtüraş, muhtelif edatta defter ve cetvel, el işi çalışmalarında kullanılmak üzere muhtelif türlerde karton, satranç takımı, masa tenisi masası raketi ve topu, futbol masası, dart ve çeşitli özelliklere sahip araba, bebek ve helikopter gibi oyuncaklardan oluştu.

Şereflikoçhisar Belediye Başkanı Ferda Polat'a ziyaret

ATB'nin ilçemize büyük katkısı var

Ankara Ticaret Borsası Yönetim Kurulu başkanı Faik Yavuz ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Şereflikoçhisar Belediye Başkanı Ferda Polat'ı ziyaret ederek, yapılan çalışmalar hakkında bilgi aldılar.

Polat'ın sözleri

Şereflikoçhisar Belediye Başkanı Ferda Polat, ziyarette yaptığı konuşmada Şereflikoçhisar, eğitilmiş ve genç nüfusuyla bölgenin önemli bir merkeziken, yaşadığı göçler sonra süratle gerilediğini söyledi. Artık bu kısır döngüyü kırmak üzere yoğun bir çalışma içine girdiklerini söyleyen Polat sözlerine şöyle devam etti:

"Borsamızın Başkanı Sayın Faik Yavuz, ilçemize büyük destek veren hemşehrilerimizin başında gelmektedir. Kendisinin bugüne değin yapmış olduğu hizmetleri şükranla karşılıyoruz. Seçim sonrası, ilçemizin yapılacak işlerini öncelik sırasına göre el aldık ve gerçekleştirmeye başladık. Anakent Belediyemizin, Sayın Gökçek'in çok büyük yardımını görüyoruz. Koçhisar'ı bölgenin yine önemli bir merkezi yapmayı hedefledik."

Bölgede tarım ve hayvancılığın çok yaygın olduğuna dikkat çeken Polat, özellikle hayvancılığa verilen teşvikler sonrası bölgemizde küçük ve büyük baş hayvancılık önemli gelişme kaydetti. Özellikle köylerimiz de hayvancılık en yüksek seviyesine ulaştı, şeklinde konuştu.

Yavuz'un açıklaması

Ziyarette kısa bir konuşma yapan ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz da, Belediye Başkanı Ferda Polat'ın sözlerine katıldığını ifade ederek "Şereflikoçhisar, tarihindeki parlak günlerine dönmelidir. Çünkü bunu hak etmektedir" dedi.

Tüccarlarla sohbet toplantısı

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz ve Yönetim Kurulu Üyeleri, ATB Şereflikoçhisar temsilciliğini ziyaret ederek, buğday pazarında faaliyet gösteren tüccarlarla bir sohbet toplantısı gerçekleştirdi.

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, burada yaptığı kısa değerlendirmede, "Şereflikoçhisar, bu bölgede önemli bir ticaret merkezi olabilir ancak gerekli alt yapının zaman geçirilmeden yapılması gerekmektedir" dedi.

ATB olarak Şereflikoçhisar'da açılan temsilcilikte, kantar hizmetinin yanı sıra, analiz imkanı da yapıldığına dikkat çeken Yavuz, "bizim üzerimize ne düşüyorsa biz onları gerçekleştirmeye hazırız. Ancak, buradaki üreticilerin ve tüccarların çağın gerektirdiği alt yapı yatırımlarını gerçekleştirmek üzere birlik ve beraberlik içinde ellerini taşın altına koymaları gerekmektedir. Birlik ve beraberlik içinde Şereflikoçhisar'ı eski parlak günlerine kavuşturabiliriz" şeklinde konuştu.

Yörex kapılarını 5. kez ziyaretçilere açtı

Hisarcıklioğlu: Yöresel ürünlere hem sahip çıkın hem de zenginleşin

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, markalaşmanın zenginliği getirdiğini, bunun yolunun da yöresel ürünlere sahip çıkmak olduğunu söyledi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) desteği ile Antalya Ticaret Borsası (ATB) tarafından bu yıl 5'incisi düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı (YÖREX), Antalya Expo Center'da gerçekleştirildi.

Fuarın açılış töreninde konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, markalaşmanın önemine değinerek "Markanın ne faydası var? Marka olunca bir ürünün değeri 10 liradan 100 liraya yükseliyor.

Markalaştırdığınız zaman zenginlik gelir. Yöresel ürünlere hem sahip çıkıp hem de zenginleşin. Ürününü marka yaparsan zenginleşirsin, marka yapamazsan sıradan mal haline gelir" dedi.

Lale soğanının Hollanda ile marka olduğunu dile getiren Hisarcıklioğlu, "Soğandan Hollanda'nın geliri sadece 1 milyar dolar. Markalaştırmış Hollanda Lalesi diyor. Özü aslında bizim. Ama markalaştırmamışız. Laleye sahip çıkmışlar. Artık burada sergilenen ürünler ticaretleşmeye başladı" dedi.

YÖREX'in yöresel ürünlerin

tanıtımı, ekonomiye kazandırılması ve markalaşma açısından çok önemli olduğunu dile getiren Hisarcıklioğlu, geçen yıl fuarda sergilenen bir ürünün THY'nin menüsüne girdiğini söyledi.

Türkiye'nin turizm merkezi Antalya'nın önümüzdeki dönemde önemli organizasyonlara ev sahipliği yapacağını belirten Hisarcıklioğlu, 2015 yılında bu aylarda G20 Liderler Zirvesi'nin Antalya'da yapılacağını, buna paralel dünya ekonomisinin yüzde 85'ini üreten işadamlarının da aynı tarihlerde Antalya'da dünya liderleriyle bir araya geleceğini bildirdi.

Kalkınma Bakanı Yılmaz

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz da binlerce yıldır medeniyetlere ev sahipliği yapmış Anadolu'nun mutfaktan el sanatlarına çok zengin bir kültüre sahip olduğunu, Yöresel Ürünler Fuarı'nın da ekonomik değerinin yanı sıra kültürel mirasın tanınması açısından da önem taşıdığını söyledi.

Dünya bir taraftan küreselleşirken bir taraftan da yerelleşmenin güçlendiğini kaydeden Yılmaz, küreselleşme ve yerelleşmenin iç içe geçtiği bu dönemde özgün kültürel ürünlerin kırsal kalkınmanın aracı olacağını bildirdi.

Bakanlık olarak kırsal kalkınma stratejisinin yenilendiğini belirten Yılmaz, Yüksek Planlama Kuruluna sunulmuş planla yöresel ürünlerin çok daha güçlü destek bulacağını anlattı.

Yöresel ürünlerin korunması ve hak ettiği değeri bulabilmesi açısından coğrafi işaretlerin çok önemli olduğunu dile getiren Yılmaz, coğrafi işaret konusunu üzerinde herkesin daha fazla durması gerektiğini vurguladı.

179 coğrafi işaret

Bakan Yılmaz, bu yıl ekim ayı itibarıyla TPE'den tescil almış 179 coğrafi işaret bulunduğunu, 203 coğrafi işaret başvurusunun da inceleme aşamasında olduğunu bildirerek, Antalya'nın henüz coğrafi işaret alamadığını kaydetti.

Yılmaz, "Antalya tavşan yüreği zeytini tescil edilme sürecinde. Antalya'nın mutlaka coğrafi işaretlerini artırması gerekiyor" dedi.

Perakende sektörüne de çağrıda bulunan Yılmaz, "Aslında bütün perakende şirketlerimizin yöresel ürünlere sahip çıkması gerekiyor. Belli standartlara ulamış ürünlerimizi raflarda daha fazla görmek istiyorum. İnanıyorumki bunu yaparlarsa hem bereketi artacak hem de tüketici sağlıklı ürünlerle tanışma fırsatı yakalayacak" diye konuştu.

Diğer konuşmacılar

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Osman Budak da Antalya'nın Türkiye'nin misafir odası konumunda bulunduğunu, bu nedenle YÖREX'in Antalya'da düzenlenmesinin çok yerin-

ATB standına ziyaretçi akını

Ankara Ticaret Borsası'nın yatırımlarının ve tesislerinin tanıtıldığı standta ayrıca Ankara ili ve ilçelerinin yöresel ürünleri ziyaretçilere ikram edildi. YÖREX'te, ünlü Çubuk turşusu, kırmızı etten yapılmış pastırma, piliç etinden yapılmış pastırma, Beypazarı baklavası, gümüşleri, yaprak sarması ve ünlü Beypazarı kurusu ile Ankara ili temsil edildi. ATB standı yoğun ilgi ile ziyaretçi akınına uğradı.

de bir karar olduğunu söyledi.

Türkiye'nin kırsal kalkınmayla ilgili hamleler yapması, artık denizin, kumun, güneşin değil, kültürün de satılması gerektiğini ifade eden Budak, "Bu faaliyet aslında kırsal kalkınmanın da önemli adımlarından biridir" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır ise Yöresel Ürünler Projesi ile Anadolu'nun üretim ve tüketim alışkanlığının deformasyona uğradığı günümüzde her

kesimi ve her sektörü ilgilendiren, kaybolmaya yüz tutmuş zenginliklerin hakkını ve hukuku korumayı ve ekonomiye tekrar kazandırmayı hedeflediklerini anlattı.

Dünyada yöresel ürün pazarının 100 milyar dolar olduğunu, sadece AB'nin bin 500'e yakın yöresel üründen 55 milyar avroluk ekonomik değer oluşturduğunun altını çizen Çandır, Türkiye'de ekonomiye kazandırılmayı bekleyen 3 bin 500 yöresel ürün bulunduğunu ifade etti.

Tarım ihracatının katma değeri 17 milyar dolar

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları ise yaklaşık 21 milyar dolarlık ihracatı olan otomotiv sektörünün 1 milyar dolarlık katma değer, 17,7 milyar dolarlık tarım ihracatının ise 17 milyar dolar katma değer yarattığına dikkati çekti.

Mirmahmutoğulları, "Otomotiv sektörünün tarımsal ihracat kadar katma değer yaratabilmesi için 340 milyar dolarlık ihracat yapması gerekiyor" diye konuştu.

Türkiye'nin 4 bin 200 bitki türüyle bu alanda dünyanın en zengin ülkelerinden biri olduğunu vurgulayan Mirmahmutoğulları, buğday ve zeytinin gen kaynağının Türkiye'de bulunduğunu belirtti.

Metro Toptancı Market Türkiye Genel Müdürü Kubilay Özerkan, fuardaki stantlarında Finike portakalından Taşköprü sarımsağına, Giresun fındığından Aydın incirine, Zile pekmezinden Ortaca limonuna ve Ege sultani üzümüne kadar pek çok coğrafi işaretli ürüne yer verildiğini belirtti.

Yerel değerlerin ticari değer kazanması ve markalaşmasının kendileri için çok önemli olduğunu vurgulayan Özerkan, yerel üreticiler ve profesyonellerin stantlarında buluşacağını kaydetti.

"Metro olarak ürünlerimizin yüzde 97'sini Türkiye'den alıyoruz ama bunların yerel olması, coğrafi işaretli olması anlamına gelmiyor" diyen Özerkan, şöyle devam etti:

"Metro olarak coğrafi işaretli ürünleri destekliyoruz. Bunların Türk şeflerinin gerçek potansiyelini ortaya çıkartmalarında yardımcı olacağına inanıyoruz. Yöresel ürünler, ilk olarak mülkiyet aracı olması, ikincisi de Türkiye'de kültürel ve biyoçeşitliliğin korunması için çok önemli. Farklılaşma aracı olarak, gıda güvenliğinin sağlanması açısından

çok önemli. Bunların ötesinde ufak üreticilerin desteklenmesi, kırsal ve bölgesel kalkınmanın desteklenmesi bakımından çok önemli. Bu yüzden bütün mağaza müdürlerimizi ve satın almacı arkadaşlarımızı buraya getirdik. Aynı şekilde bu projelere gönül veren insanlarla bir arada olmak çok güzel."

Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı (YÜCİTA) Başkanı Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu da toplantıda yöresel işa-

retlemenin önemine dikkati çekti.

YÜCİTA olarak yöresel ürünlere sahip çıkmak ve bunları gelecek nesillere aktarmayı hedeflediklerini anlatan Tekelioğlu, Türkiye'nin potansiyeli yüksek bir ülke olduğunun altını çizdi.

Bunu değerlendirmenin yöresel ürünleri korumakla mümkün olacağına dikkati çeken Tekelioğlu, "Üreticilerimiz yüksek ürün veriyor diye bir zamanlar Çin'den sarımsak getirtip ekiyorlardı. Şimdi unutul-

YÖREX'e kimler katıldı?

Türkiye'nin birçok ilinden oda, borsa ve kalkınma ajansları başta olmak üzere çeşitli sivil toplum örgütleri, kamu kuruluşları ve özel firmalardan oluşan YÖREX bu yıl 113 stantta yurdumuzun dört bir yanından 325 katılımcıyı ağırladı. Bunlar arasında 110 oda ve borsa, 9 kalkınma ajansı, 51 farklı kurum ve 155 firma bulunuyor. "Sizin Oraların Nesi Meşhur?" sloganı ile memleket hasreti çekenleri beklediğimiz YÖREX de bu sene 62 ilimiz ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti temsil edildi.

maya başlayan bu geleneksel ürünü-müz kurtarıldı" dedi.

Açılış töreni

Fuarın açılışına, Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı

Vedat Mirmahmutoğulları, Antalya Valisi Muammer Türker, Türk Patent Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Habip Asan, BM FAO Temsilcisi Yuriko Shoji, Isparta ve Burdur valileri, belediye başkanları, Ak Parti Antalya Milletvekili Sadık Badak, MHP Antalya Milletvekili Mehmet Günal, ATSO Başkanı Çetin Osman Budak ve çok sayıda siyasi, kamu kurum temsilcileri katıldı.

Gıdanın büyük firmaları İstanbul'da bir araya geldi

Türk gıda sektörünün uluslararası buluşma noktası olan 22. Uluslararası Gıda Ürünleri ve Teknolojileri (IPACK) Fuarı'na, Ankara Ticaret Borsası'nı temsilen katılan Yönetim Kurulu Üyesi Murat Başar izlenimlerini dergimize değerlendirdi. 500'den fazla katılımcının yer aldığı fuar, böl-

genin uluslararası platformu olarak 16 bine yakın gıda profesyoneli ağırladı.

Uluslararası Ambalaj Paketleme ve Gıda İşleme Teknolojileri Fuarı ile birlikte gerçekleştirilen Worldfood İstanbul Gıda Fuarı ile birlikte 1000'den fazla markanın ürünleri tanıtıldı.

ATB Yönetim Kurulu Üyesi Murat

Başar, fuar izlenimlerini dergimize şöyle anlattı:

“Ülkemizin önemli fuarlarından biri olan bu organizasyonda yüzlerce firma ürünlerini tanıtmaya imkân buldu. Özellikle, bakliyat ve mamulleri, yağ, peynir, zeytin, konserve, baharat, helva, reçel, çikolata, çay, kahve, içecekler, şekerleme ürünleri, süt ve süt ürünleri, dondurulmuş hazır gıdalar ile benzeri gıda maddelerinde üretimlerinde, ürün kalitesinde ve ambalajında çıtanın bir hayli yükseldiğini memnuniyetle gördük. Bu gelişmenin doğal bir sonucu olarak, ihracatta da büyük artış olmaktadır.

Kurdelayı Arzu kesti

Fuar'ın açılışını Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakan Yardımcısı Mehmet Kutbettin Arzu gerçekleştirdi. Arzu'nun açılış konuşmasında gıda sektöründe fuarın önemi, Türk gıda sektörünün dünyadaki yeri ve tarım sektöründe Türkiye'nin kat ettiği mesafeyi rakamlarla anlattı. Arzu, konuşmasının

ardından fuarı gezip stantları ziyaret etti ve katılımcılarla görüştü.

Fuarı'nın konusu bu yıl Kosova oldu.

Worldfood İstanbul fuarına bu yıl "Konuk Ülke Projesi" kapsamında Kosova katıldı. Kosova İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Nuhi Mazrek'in önderlik ettiği 45 firmadan oluşan heyet, Worldood Fuarı'ndan son derece verimli iş bağlantıları gerçekleştirerek memnun ayrıldıklarını ifade ettiler.

Gıda Fuarı'na 36 farklı ülke katıldı

ITE Group'un Moskova, Ukrayna, Kazakistan ve Azerbaycan'da gerçekleştirdiği Worldfood fuarlarıyla koordine edilmiş çalışmalar yürüten Worldfood İstanbul Gıda Fuarı, özellikle Doğu Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu, Türk Cumhuriyetleri ve Kuzey Afrika pazarlarını stant sahipleriyle buluşturdu. Worldfood İstanbul fuarında yer alan 36 farklı ülkeden katılımcı, 119 farklı ülkeden, 3.465'i yabancı toplamda 15.934 ziyaretçiye ürün ve hizmetlerini sergileme fırsatı buldu. Özellikle EUF'un organizasyonu ile gelen Kosova, Katar ve İran'ın Doğu Azerbaycan bölgesi heyetleri fuarda yaptıkları görüşmeleri olumlu değerlendirdiler.

Bakanlık, TGDF ve KOSGEB tarafından desteklenen fuar, yurtiçi pazara yönelik üretim çeşitliliği ve pazarlama odaklı olarak da Meslek Odaları, Sanayi ve Ticaret Odaları, İş adamları Birlikleri ve ilgili STK'ları EUF organizasyonu ile ağırladı. İzmir, Denizli, Salihli, Uşak, Aksaray, Akhisar, Eskişehir, Biga, Susurluk, Kocaeli, Yalvaç, Bozöyük, Orhangazi, Körfez, Karaman ve Çorlu gibi Türkiye'nin birçok il ve ilçesinden ziyaretler gerçekleşti."

IPACK Turkey ve WorldFood İstanbul Gıda Fuarı önümüzdeki yıl 03-06 Eylül 2015 tarihlerinde yine İstanbul Fuar Merkezi CNREXPO'da eş zamanlı olarak gerçekleştirilecek.

ATB Akreditasyon Denetiminden A Seviyesi Puan aldı

Ankara Ticaret Borsası (ATB) 3 Aralık 2014 tarihinde, TOBB tarafından yürütülen Oda/Borsa Akreditasyon Sistemi kapsamında geçirdiği dış denetimden A Seviyesi "Mükemmel" puanı aldı.

Bilindiği gibi, TOBB'a bağlı Oda ve Borsalar akreditasyon sistemiyle 3 yılda bir bağımsız denetçi tarafından denetleniyor. Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi tarafından gerçekleştirilen denetim sonucu bağımsız denetçi kuruluşu tarafından ATB, A seviyesi "mükemmel" puanla derecelendirildi.

ATB'de gerçekleştirilen denetime Türk Loydu Vakfı denetçisi İlker Gür ve TOBB Akreditasyon Kurul Sekreteri Volkan Tufan katıldı.

Denetim standartları

İki ana kapsamda 14 farklı standart element üzerinden gerçekleştirilen denetimde; Temel Yeterlilikler kapsamında Yönetim ve Oda/Borsa Mevzuatı, Mali Yönetim, İnsan Kaynakları Yönetimi, İş Planlaması ve Yönetimi, Haberleşme ve Yayınlar, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı, Üye İlişkileri ve Kalite Yönetimi gibi kriterlere bakılıyor.

Temel Hizmetler kapsamında yapılan denetimde ise İletişim Ağı, Politika ve Temsil, Bilgi, Danışmanlık ve Destek, İş Geliştirme ve Eğitim, Uluslararası Ticaret, Satış Salonları ve Laboratuvarlar gibi kriterlere denetlemeye tabi tutuldu.

A Seviyesi "Mükemmel" puan

Akredite Borsa ve 5 yıldızlı hizmet anlayışı ile devam edecek olan ATB'de yapılan denetlemeler sonucu, A seviyesi "mükemmel" puanı ile değerlendirildi. Bilindiği gibi, Oda/Borsa Akreditasyonu sisteminde üç puanlama grubu yer alıyor. Buna göre;

- A Seviyesi: 60-65 Puan (mükemmel)
- B Seviyesi: 50-59 Puan (tam)
- C Seviyesi: 37-49 Puan (gelişmeye açık)

Komiteler Müşterek Toplantısı yapıldı

“ Toplantıda, 6552 sayılı yasa ile bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin torba yasayla getirilen değişiklikler yeminli Mali Müşavir Mahmut Kutlucan tarafından katılımcılara anlatıldı. ”

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Komiteler Müşterek Toplantısı yapıldı. Toplantıda, 6552 sayılı yasa ile bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin torba yasayla getirilen değişiklikler yeminli Mali Müşavir Mahmut Kutlucan tarafından katılımcılara anlatıldı.

ATB Meclis Üyeleri ile Komite Üyelerini bir araya getiren toplantıda yapılan açıklamalardan sonra, sorular da cevaplandırıldı. Yeminli Mali Müşavir Mahmut Kutlucan yaptığı değerlendirmede, yasanın eksik kalan yönlerinin de olduğuna dikkat çekti.

Kutlucan'ın değerlendirmesi

Yeminli Mali Müşavir Kutlucan, yaptığı değerlendirmede yasa ile kanun kapsamına giren alacaklı kuruluşla-

rın, Maliye Bakanlığı, Gümrük İdaresi, Belediyeler, TOBB ve SGK olduğunu belirterek, alacakları şöyle sıraladı:

“ Alacaklı kuruluşların, kesinleşmiş alacakları ile itilafı alacaklar yasa kapsamına girmektedir. Ancak, alacakların yapılandırılmasında farklı tarihler uygulanacaktır. Örneğin, Maliyece tahsil edilecek alacaklar için 01.12.2014 tarihine kadar vergi dairelerine müracaat edilebilecekken, SGK alacakları için süre 31.12.2014 tarihine kadar uzamaktadır. Yine Gümrük idarelerince, meslek odaları ile belediyelerce tahsil edilecek alacaklar için süre 01.12.2014 tarihe kadardır.

Yine yasa ile bazı alacaklar da silinmektedir. Bunlar; maliye Bakanlığı'na bağlı dairelerce tahsil edilen alacaklardan vadesi 31.12.2007 tarihe kadar olan 50 TL aslı ve 100 TL'ye kadar olan feri alacaklar, Kabahatler kanununa göre kesilen 120 TL'ye kadar olan idari para cezaları, 120 TL'nin altındaki Trafik Para Cezaları, araç muayenesini yaptırmayanların 31.12.2014 tarihine kadar araç muayenelerini yaptırmaları halinde aylık yüzde 5 ceza yerine enflasyon farkını sonrasında da yüzde 1'lik ceza, yine SGK'ya olan borçların ödeme vadesi 31.12.2013 ve öncesine ait olan 100 TL'ye kadar aslı ve tutarına bakılmaksızın ferilerini ödeyeceklerdir. Genel Sağlık Sigortası testine girmeyenlerin şubat 2015 tarihine kadar teste girmeleri halinde gelir testi sonuçları 01.01. 2012 tarihinden geçerli olacak ve asgari ücretin 1/3'ünden az olanların GGS borçları tamamen silinecektir.”

Konuşmasında, yasada geniş şekilde yer alan “kayıtlarda yer aldığı halde, işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan olan alacakların düzeltilmesine ilişkin düzenlemelere de yer veren Kutlucan, “kasa affı” olarak nitelendirdiği yapılanmayı örnekleriyle anlattı.

Kutlucan konuşmasının son bölümünde TOBB, oda ve borsalar ile TESK'in alacaklarının tahsilatına ilişkin getirilen değişiklikleri açıkladı.

Beypazarı TO Yönetim Kurulu ATB'yi ziyaret etti

Beypazarı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Çalışkan ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Saadettin Ayık ve Metin Argunşahin, Sayman Üye Muammer Sargın, Yönetim Kurulu Üyesi Hamdi Aydoğan ile Genel Sekreter Mehmet Yurdakul Ankara Ticaret Borsası'nı (ATB) ziyaret ederek, Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz'la bir süre görüştüler. Beypazarı Ticaret Odası'nın çalışmaları hakkında bilgi veren Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Çalışkan, bir süre önce Antalya'da gerçekleştirilen Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'e, ATB'nin standında katıldıklarını belirtti. ATB Standında, ziyaretçilere yöresel ürünlerini tanıtan Beypazarı Ticaret Odası Başkanı Çalışkan, ATB Yönetimine verdikleri destek için teşekkür ettiklerini söyledi.

Beypazarı Ticaret Odası'nın ATB'ye yaptığı ziyarete, ATB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Bakiler, Yönetim Kurulu Üyeleri Şemsettin Aktuğlu ve Murat Başar ile Genel Sekreter Eyüp Ş. Ömeroğlu katıldı.

Afyonkarahisar'da düzenlenen Büyükbaş & Küçükbaş Besi Hayvancılığı ve Teknolojileri Zirvesi'nde konuşan TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, gıda sorununu ve buna bağlı olarak hayvancılığın, önümüzdeki süreçte sadece Türkiye'nin değil, dünyanın en temel konularından biri haline geleceğini söyledi.

1950 yılından beri dünya nüfusu yaklaşık 3 kat arttığına dikkat çeken Faik Yavuz, "Nüfus her yıl ortalama 70 milyon kişi artıyor. Yani her yıl dünyaya bir Türkiye ekleniyor. Orta sınıfa mensup insan sayısı son 10 yılda, sadece Asya'da 500 milyon'dan, 2 milyara çıktı. Yani insanların beslenme alışkanlıkları değişiyor. İnsanlar artık daha fazla ve daha kaliteli gıda erişmek istiyor" diye konuştu.

Özellikle uzak doğu ülkelerinde Çin, Hindistan gibi nüfus yoğunluğu fazla olan ülkelerde ekonomik zenginleşme ile birlikte proteine ilişkin talebin arttığını bildiren Yavuz, dolayısıyla proteinin en büyük kaynağı olan ete ve hayvansal ürünlere de ilginin çoğaldığını söyledi.

2050'ye kadar dünya nüfusunun üçte bir oranında daha artacağını belirten Faik Yavuz şöyle konuştu: "Bu dönemde, dünyadaki et talebi de, tam iki katına çıkacak. Artık ülkeler, bütün hayvancılık politikalarını bu uzun vadeli projeksiyonlara göre şekillendiriyor. 21 yüzyılda hayvancılık bütün ülkeler için hem ekonomik olarak bir kazanç kapısı, hem de ülke güvenliği açısından öncelikli konu haline geldi. Bakın bugün dünyanın bütün icatlarını çıkaran, teknoloji yoğun bir üretim yapan ABD bile, hayvancılığa müthiş destekler veriyor. Neden? Çünkü bu bir ülke güvenliği meselesi. Bugün Amerika ülke sınırlarını bütün dünyaya kapatsa, kendi nüfusunu 10 yıl boyunca besleyebilecek hayvansal üretim kapasitesine sahip.

Ama bizde durum ne yazık ki bunun tam tersi. Ne yazık ki biz aynı

Yavuz, Besi Hayvancılığı ve Teknolojileri Zirvesi'nde konuştu

"Sürdürülebilir ve uzun vadeli bir hayvancılık politikasına ihtiyaç var"

durumda kendi nüfusumuzun hayvansal ihtiyacını karşılayacak durumda değiliz. Hayvancılık sektöründe piyasayı regüle etmek ve ülkemizde bu sektörü teşvik etmek üzere kurulan kurumların da et üretimi kapasitesini artırıcı yeterli bir faaliyeti olmamıştır. Ülkemiz potansiyel bir ithalatçı konuma gelmiştir.

Bu durumla ilgili pek çok faktör alt alta sıralanabilir. O ülkelerin iklim şartı bizim ülkemizle aynı değil. Yağış miktarı aynı değil vesaire. Ama ortada bir gerçek var. Türkiye et konusunda kendini, hatta bölgesini besleyebilecek bir potansiyele sahip. Ama biz bu potansiyeli bir türlü ha-

rekete geçiremiyoruz. Sıkıntı nerede? Bu işin sistemini, sistematığını bir türlü kurgulayamadık. Sürdürülebilir ve uzun vadeli bir hayvancılık politikası oluşturamıyoruz. Büyük ülkelerin aksine, bunu bir devlet politikası olarak görmüyoruz. Biz hep TOBB olarak şunu söyleriz. Bir yerde sıkıntı varsa hatayı bireylerde aramayın. Orada sistem arızalıdır. Ne yazık ki hayvancılık konusunda da sistem arızalı. Elbette pek çok olumlu adım atıldı.

Hayvan hastalıkları ile mücadele konusunda ve ırk ıslahı konusunda önemli yol kat edildi. Hayvan varlığı kademeli olarak arttırıldı. Ama sanki hep el yordamıyla ilerliyoruz."

Üretici para kazanmalı

Sorunun çözümünün birinci şart olarak, üreticiye kazanç sağlayacak politikalar geliştirmeyi gösteren Yavuz, "Para kazandırmayan iş yapılmaz. Soruyorum kim para kazanmayacağı işe girer? Niye girsin? Bir işin gelişmesi isteniyorsa, o işi yapan para kazanmalıdır. Bizde para kazanmak sanki ayıp gibi algılanıyor. Hayır tam tersine kazanmamak ayıp. Batılı ülkeler bu yüzden bu sektöre büyük teşvikler veriyor. İş yapan para kazansın ki iş devam etsin diye.

Bu mesele, gıda meselesidir. Yani insanın hayatı ve insan sağlığı meselesidir ve bu işin şakası olmaz. O nedenle, eğer hayvancılığı geliştireceksek, bu sektörü büyüteceksek; hayvancılarımızın, bu sektörle uğraşanların kazanç sağlayabileceği bir yapıyı kurmak zorundayız" dedi.

Kazancı artırmanın fiyatı artırmak anlamına gelmediğini söyleyen TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz şunları söyledi:

"Kazanç, tüketici fiyatları artırılmadan da sağlanabilir. Yeter ki sistemi doğru inşa edelim.

Aslında işin formülü her yerde

aynı. Sanayide de aynı, hayvancılıkta da aynı. İşin tamamı zincirin üç halkasından oluşur. BİR: Hammaddeyi alırsınız, İKİ: Tesiste işlersiniz ÜÇ: Pazarlanacak ürüne dönüştürür ve pazarlarsınız. Diğer bütün işlemler, bu zincirin etrafında gelişir. Eğer zincirin bu üç halkasından birinde sorun çıkarsa sistem tamamen etkilenir.

Hayvancılıkta da aynı sistem geçerli. O nedenle, hayvancılık politikaları oluşturulurken, bütün sistem eşgüdümle ele alınmalı. Aksi takdirde çok açık söylüyorum, zaman ve kaynak israfından başka bir şey yapmayız.

Zincirin ilk halkası yem.

Kaliteli, bol ve ucuz yem olmadan hayvancılık yapılmaz. Etin kalitesini ve fiyatını en fazla etkileyen unsur, yemin kalitesi ve fiyatıdır. O zaman, tarım politikalarında yem üretimine çok ayrı bir yer vermek lazım.

Bu çerçevede meracılık ve yem bitkisi üretimi çok önemli. Bakın besi diyoruz. Yani işin başı hayvanı beslemek. Hayvanı ucuza ve kaliteli beslemedikten sonra ne yaparsanız yapın boş. Yemi ithal eden ülkede hayvanlık olmaz. Bu kadar net.

Dünyada yem bitkisi üretimi ve meracılık tıpkı buğday eker gibi, arpa eker gibi profesyonel bir tarım dalı olarak yapılıyor. Biz öncelikle bu alana yatırım yapmak çok ciddi teşvikler vermek zorundayız.

İkinci halka kaliteli hayvan varlığı

Bizim artık kendi ırkımızı oluşturabilmemiz gerekiyor. Melez olur, saf ırk olur. Ama kendi ırkımızı yapmamız lazım. Hem süt hayvanında, hem de et hayvanında ayrı ayrı ırklar yapmamız gerekiyor. İnanın Türkiye'de bunu yapacak yetmişmiş eleman da var, bunu yapacak teknoloji de. Bizim insanımız gerçekten çok yetenekli, çok kaliteli.

Tek yapmamız gereken buna kaynak ayırmak, tarihi somut bir hedef olarak önümüze koymak.

Ve bizim bu ırkları koruyabilmemiz lazım. Bunun için çok güçlü bir kayıt ve kontrol sistemi gerekiyor. Bakın, Fransa'da, İngiltere'de iki farklı bölgede hayvan ırkı yetişiyorsa, adam bu iki farklı bölge arasında hayvan giriş çıkışı yaptırmıyor. Irklar karışıp bozulmasın diye her bölgenin ırkını koruyor. Bu sayede hem ırkı

koruyor, hem de hastalıkları kontrol altında tutabiliyor. Bizim de özellikle hastalıktan arındırma ve verimli üretim açısından hayvancılık bölgelerini belirleyip oluşturmamız çok önemli bir meseledir. İşte Afyon bu potansiyeli olan bölgelerden biri. bunu değerlendirmek gerekiyor.

Zincirin son halkası ise ürün olarak çıkan et ve süt

Bu konuda, et ve süt hasadını yaptığımız tesisleri modern hale getirmekten başka çaremiz yok. Bu, hem ürünün kalitesi ve hijyeni, hem de verimlilik açısından çok önemli.

İşte bizim hayvancılık politikalarının tamamını, bu üç konu çerçevesinde değerlendirmemiz gerekiyor. Diğer bütün sorunlar da, bu yapı etrafında zaten çözüme kavuşturulacaktır.

Sistemi inşa ederken bir şey daha çok önemli

Sistemin tam anlamıyla kayıt altına alınması. Bakın kayıt dışı olan hiçbir işte sağlıklı politika üretmiyoruz. Yani kayıt dışı üretimin, kayıt dışı alım ve satımın yapıldığı yerde politika üretmiyorsunuz. İşte burada sistemi kurgularken Ticaret

Borsalarının bu sistemin ana mekanizmalarından biri olarak kurgulamamız gerekiyor.

Bakın alım satımların Borsa üzerinden yapılmasının çok somut faydaları var. üretici kazanıyor, tüccar sanayici kazanıyor.

İşin püf noktaları

Çok kısaca özetleyeyim, kayıt altına alma kolay ve hızlı hale geliyor. Hayvancılık destekleri buna bağlı olarak daha hakkaniyetli dağıtılabilir. Yani işin gerçek sahipleri Borsada ortaya çıkıyor. Hatırlayın bazı hayvancılık desteklerinden sektörel hiç alakası olmayanlar pay almıştı. İşte borsa tescili bunun önüne geçiyor. Üretici veya alıcı fiyatları düzenli takip edip kendisi için en uygun zamanda piyasaya girebiliyor. Yani hem üretici, hem tüccar, hem sanayici kazanıyor.

Üreticiler banka kredisi kullanacaklarında ellerindeki hayvan varlığını ve piyasa fiyatlarını teminat referansı olarak kullanabiliyor. Yani finansmana daha kolay ulaşıyor. Et üreticisi bu sistemde, yılın 12 ayında istediği kalitede ürün bulabilme imkanına kavuşuyor.

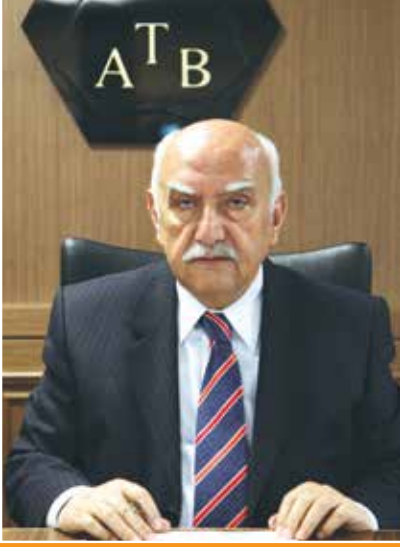
Ve en önemlilerinden biri Borsa-

cılığın yaygın olduğu sistemde birkaç büyük oyuncu piyasanın tamamını kontrol edemiyor. Piyasa buna müsaade etmiyor. Daha pek çok fayda sayılabilir. Ama kısaca bu şekilde özetleyebilirim. İşte bu yüzden TOBB ve Ticaret Borsaları olarak biz bu işe son dönemde büyük önem verdik. Örnek uygulamalar başlattık.

Bugün itibarıyla tüm Türkiye’de Ticaret Borsalarımızın 23 adet canlı hayvan pazar yeri bulunmaktadır.

Edirne Ticaret Borsası bünyesinde; Canlı Hayvan Borsası olarak müzayede usulü alım satım tekli ve çoklu olarak yapılmaktadır. Sakarya Ticaret Borsası canlı hayvan borsası bütün alt yapılarını tamamlamıştır. Afyonkarahisar Ticaret Borsası canlı hayvan borsası inşaatını tamamlamak üzeredir. Ankara Ticaret Borsası olarak biz de çok ciddi bir yatırım yaptık. Şimdi yapmamız gereken besi hayvancılığını yaygınlaştırıp profesyonel hale getirmek, bu işi yaparken de sistemli bir şekilde yapmaktır. Bu sistemin ana omurgalarından biri de kapasitesi olan Ticaret Borsalarını bu sistemin parçası haline getirmektir. Bu yapıyı sağlıklı kurmadan, bütün vatandaşlarımıza bedava hayvan dağıtsak, hayvancılığı yine de geliştiremeyiz. Vatandaşa kaliteli ürün satamayız, hayvancımızın cebine para koyamayız.”

Erol Gemalmaz
Meclis Başkanı

Yeni bir yılı Birçok Sorunla Giriyoruz

Türkiye, yeni bir yıla yine gündemindeki birçok sorunla birlikte giriyor. Özellikle dış kaynaklı sorunların sebep olduğu iç sorunlar, ne yazık ki her geçen gün biraz daha büyüyerek yansıyor.

Türkiye'nin sınırlarının hemen ötesinde önce Irak, daha sonra da Suriye'nin içine düştüğü iç savaşların ağır faturası her geçen gün biraz daha büyüyor. Özellikle, Suriye'de üçüncü yılını dolduran savaşın artık uluslararası bir dram haline geldiğini görmemek için kör olmak lazım. Bugün sadece Türkiye'de 2 milyona yakın Suriyeli sığınmacı bulunuyor. Bunların çok az bir kısmı mülteci kamplarında tutulurken, çok büyük bir kısmı Türkiye'ye dağılmış durumda. Ve işin üzücü yanı, bu insanlar şu kış günlerinde, parklarda, bahçelerde ve harabelerde yaşam savaşı veriyorlar.

Sorun çok büyük. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal dengesini bozan bu durumun faturasını tüm toplum olarak ödemek durumundayız. Türkiye'nin, sığınmacılara için bugüne kadar harcadığı para resmi rakamlara ve açıklamalara göre 5 milyar dolara ulaşmış durumda.

Türkiye gibi kaynakları kıt bir ülke için bu para gerçekten çok büyük. Ancak, daha vahimi bu durumun devam edeceği. Türkiye, bu kadar harcamaya daha ne kadar dayanabilir. Türkiye'nin içine dağılmış bu insanlar nasıl toplanacak ve kontrol altına alınacak. Sığınmacıların yoğun olarak yaşadığı illerimizden gelen şikayetlerin her geçen gün biraz daha büyüdüğü bilinen bir gerçek olarak önümüzde dururken, bölgede suların durulmaması, çatışmaların sürekli yükseliş göstermesi endişe verici.

Evet, Türkiye özellikle dış kaynaklı bunalımlardan birinci derecede etkileniyor. İşin ekonomik boyutu bir yana sosyal boyutu ise çok daha vahim noktalara gidiyor. Sığınmacılara karşı tepkilerin arttığı gazete ve televizyon haberlerinden öğrendikçe üzüntümüz bir kat daha artıyor.

Suriye'nin içine düştüğü durum, ülkemizin Güney Doğu Anadolu Bölgesinin kanayan yarası olan bölücü teröre de cesaret veriyor. Barış süreci, tüm iyi niyetli girişimlere karşın sabote ediliyor ve bölgede kısmen de olsa yaşanan barış ve huzur ortamı bozulmak isteniyor.

Türkiye 2015 yılına işte böylesine önemli iki sorunla giriyor. Dileğimiz 2015 yılının tüm bu sıkıntılarının sona erdiği bir yıl olmasıdır. Bu dileklerimle, Ankara Ticaret Borsası Camiasına ülkemize ve dünya insanlık alemine huzurlu ve mutlu bir yıl diliyorum.

"Biz bakkalımızı geri istiyoruz!"

Türkiye ekonomisi iki binli yılların ikinci yarısından itibaren hızlı bir değişim ve dönüşüm süreci içine girmiştir. Yıllar boyunca bir tarım ülkesi olarak bilinen Türkiye bu tarihten itibaren tercihini sanayileşmeden yana kullanmış ve hızlı bir sanayileşme hamlesi başlatmıştır.

Avrupa Birliği'ne tam üyelik görüşmelerinin başlaması, Gümrük Birliği üyeliği bu dönemde gündemdeki yerini almış ve Türkiye, geçirdiği sanayileşme süreciyle başta Avrupa Birliği'ne üye ülkeler daha sonra da tüm dünya da önemli bir konuma yükselmiştir.

Elbette ki; bu gelişme süreci içinde, ülkemizin temel değerleri bir parça geride kalmıştır. Oysa, Türkiye'nin tarım ve tarıma dayalı sanayide yapabileceği birçok değer ihmal edilmiştir. Türkiye, tarım ve tarıma dayalı sanayi konusunda son yıllarda tekrar özüne dönmüş ve verilen desteklerle, tarım ve hayvancılıkta önemli gelişmeler sağlanmıştır.

Muammer Yılmaz Kimdir ?

Kayseri'de, 1962 yılında dünyaya gelen Muammer Yılmaz, 1982 yılından bu yana gıda maddeleri toptancılığı yapmaktadır. Çaykur ve Trakya Birlik Ankara Başbayiliğini sürdüren Yılmaz, GİMAT olarak gerçekleştirilen projelerde etkin görevler almıştır. GİMATGROS (ÖZGİMAT) ve GİMAT A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini sürdürmektedir. Ankara Ticaret Borsası 4. Meslek Komitesi'nden ATB Meclis Üyesi olan Yılmaz, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Toptan gıda maddeleri sektörü de bu süreçte belli aşamalardan geçmiştir. Üretim yapan fabrikalar, gıda toptancılarını devreden çıkartarak,

ürünlerini direkt olarak marketler zincirlerine vermeye başladılar. Bu tedarikçi zincirleri toptancıları devreden çıkartarak sadece bir sektörü değil aynı zamanda, birçok esnafında devreden çıkartılması sonucunu getirmiştir.

Biz, yıllardır vatandaşlarımıza birlikte hizmet verdiğimiz bakkalımızı geri istiyoruz. Bakkal esnafımız büyük kentlerimizde ticaret sayfalarından silinmeye başlamıştır. Küçük kentlerimizde ise günü kurtarma çabası içindedir. Bugün ülkemizde, bakkal ve bayilerin toplam sayısı

165 bine kadar gerilemiştir.

Son yıllarda hızla denetimsiz bir şekilde açılan büyük alış-veriş merkezleri 50'yi aşan esnaf ve sanatkar meslek dalının yok olmasına neden olmaktadır. Oysa, cüzdanında hiç parası bulunmayan müşteri bile günlük ihtiyacını bakkaldan karşılayabilir. Veresiye olayı özellikle kriz içindeki bir ekonomide halkın rahatlatılmasının önemli bir yoludur. Bakkal ile müşteri arasındaki bu güven, samimiyet ve sıcak ilişki toplumsal bir gerekliliktir.

Mahalle sakini gerektiğinde evinin anahtarını bakkala bırakır, çocuğunu emanet eder, bir şeye ihtiyacı olduğunda ilk akla gelen bakkal amcadır. Yani, bakkal esnafı mahalenin ötesinde, ailenin bile bir parçası gibi görülür. Bu üzerinde durulması gereken güvene dayalı bir ilişkidir.

Bakkal amca her zaman müşterisinin neyi, ne kadar alacağını, hangi markayı tercih ettiğini, ekonomik durumunu, damak tadını bilir ve hizmetini ona göre sunar. Yani bakkal-müşteri ilişkisi birebir, sıcak ve güvene dayalı bir ilişkidir.

Elbette bunları söylerken, bakkal esnafının da çağın şartlarına uyması gerekmektedir. Kredi kartıyla alış-veriş, modern ve sağlıklı çalışma ortamı gibi koşulları sağlamaları sektörün önünü açacaktır.

İşte tüm gereklilikler çerçevesinde “Biz bakkalımızı geri istiyoruz”

Diğer sorunlar

Sektörümüzle ilgili olarak diğer önemli bir sorunumuz da Çek Yasası ile getirilen uygulamalardır. Yasada yapılan düzenlemelerle, kötü niyetli kişilere adeta gün doğmuştur. Dürüst esnaf ve toptancı, ne yazık ki, bu kötü niyetli kişilerin adeta elinde oyuncak olmuştur. Bu olumsuzluğun giderilmesi ve dürüst esnafın korunması için gerekli yasal tedbirlerin alınmasını istiyoruz.

TÜSEMKOM, Başkan Yüksel Tavşan'la devam dedi

Türkiye Sebze ve Meyve Komisyoncuları Federasyonu (TÜSEMKOM) 5. Olağan Genel Kurulu Ankara'da yapıldı. TÜSEMKOM, Genel Kurulunda Başkan Yüksel Tavşan'la yola devam kararı alındı.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Başkan Yüksel Tavşan, “sektörümüz kabuk değiştiriyor. Ancak bu geçişlere uyum çokta kolay olmuyor” dedi. Başkan Yüksel Tavşan yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi:

Başkan Yüksel Tavşan'ın sözleri

“2002 yılında kurduğumuz federasyonumuz kuruluşundan itibaren Kanun çalışmaları ile uğraşmaktadır. Halen de bu işlerin bitirmiş değiliz. Sektörümüz kabuk değiştiriyor, geçişler de pek kolay olmuyor.

Sektörün çağın gelişimine ayak uydurması, hal esnafının kendisini yenilemesi gerekmektedir. Son yirmi yıla perakendecilerin gelişimi damgasını vurmuştur. Perakende sektörün barkot ve kredi kartı ile çağı yakalarken, çok büyük bir gelişme gösterdi. Ancak, biz hal esnafı olarak bu gelişmelere uyum sağlayamadık, babadan kalma metotlarla da bu günün şartlarına ulaşmamız mümkün görülüyor.

Kanunun uygulanmasındaki sorunlarla 4 yıldır sabırla uğraşyoruz. Hal dışı denetim yapılamadığı için de çok büyük haksız rekabete uğruyoruz. Zira etrafı çevrili alanda ticaret yapan hal esnafının aldığı nefesten haberi olan başta belediye hal müdürlükleri ve diğer kamu kuruluşları hal dışında çalışanların faaliyetlerini denetleyemediler, bu işten en büyük zararı da hal esnafı olarak biz gördük. Gelecek aydan itibaren 42 noktada kurulacak denetim istasyonları ile bu sorunun da çözüleceğini umuyoruz.”

Genel Kurulda yapılan seçimlerde, Yüksel Tavşan başkanlığındaki ekip yeniden Tüsemkom Yönetim Kuruluna seçildi.

2002 yılında 19 kurucu dernek tarafından kurulan TÜSEMKOM, bugün altmış dernekle büyük bir sivil toplum kuruluşu olarak hal sektörüne hizmet veriyor.

Besilik hayvan ithalatı başladı

Besilik sığır ithalatına yönelik teknik şartname hazırlanarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il müdürlüklerine gönderildi.

Hayvancılık Genel Müdürlüğünce besilik sığır ithalatına yönelik usul ve esaslar belirlendi. Hazırlanan teknik şartnameye göre, etçi ve kombine ırkların saf veya melez erkekleri ithal edilebilecek, sütçü ırklarla bunların melezleri alınmayacak. Ülkeye giren hayvanlar 12 aylıktan küçük olacak ve ağırlıkları 300 kilogramı geçmeyecek. Kendi ırk özelliklerini taşıyacak hayvanlarda herhangi bir fiziki kusur bulunmayacak.

İthalat yapılacak ülkeler:

Avustralya, ABD, Brezilya, Macaristan, Estonya, Litvanya, Letonya,

Fransa, Avusturya, Slovakya, İsveç, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan (Lesvos/Midilli, Samos, Rodos, Chios, Kos, Ikaria, Dodekanisa, Kalymnos ve Halki Adaları ve Peloponniso s/ Peloponnese/Peloponneso s/Peloponnesus ve Doğu Makedonya ve Trakya Bölgeleri hariç) ve İtalya'dan (Lazio, Toscana, Piemonte, Sicilya, Liguria, Calabria, Campania, Umbria Abruzzo, Molise ve Basilicata Bölgeleri ve Sardunya adası hariç) ithalat yapılacaktır.

İthalat, yurt dışı ve yurt içi karantina süreçlerinden dolayı Kurban Bayramı'ndan sonra başladı.

Seçilecek hayvan üzerinde bireysel tanımlamayı sağlayan küpe ve elektronik kulak küpesi gibi işaret bulunacak. Ayrıca hayvan, bireysel tanımlama nu-

marası, yaş, cinsiyet ve ırk bilgileri ile uyumlu kimlik belgesine sahip olacak.

Sağlık ve teknik muayenesi yapılmayan, kontrolden geçirilmeyen, seçim heyetince seçilmeyen ve hazırlanan seçim listesinde kulak küpe numarası yer almayan hiçbir hayvanın ithalatına izin verilmeyecek. İthal edilecek hayvanlar Bakanlık tarafından belirlenen sağlık ve teknik şartlara uygun olacak.

Yüzde 40'ı kadarına izin

İthalat için en az 100 baş fiili kapasiteli ve karantinaya uygun işletmesi olan kişi ve firmaların başvuruları dikkate alınacak. İthal edilecek besilik sığırlar, ihracatçı ülke topraklarında doğup büyümüş olacak. İthal edilecek besilik sığırların seçimi, Bakanlıkça görevlendirilecek Seçim Heyeti tarafından ihracatçı ülkede yapılacak. Seçimi yapılan hayvanların, en geç 45 gün içerisinde Türkiye'ye gönderilmek üzere yüklemesi yapılacak.

İthalatına izin verilecek besilik sığır sayısı, işletme kapasitesi ve işletmede mevcut yerli orjinli erkek besi hayvanı sayısı dikkate alınarak belirlenecek. İşletme sahibi, işletmesindeki mevcut yerli orjinli besi hayvanı sayısının yüzde 40'ına kadar ithalat yapabilecek. İthalat yapmak amacıyla tespiti yapılan yerli hayvanlar başka ithalat izinleri için kullanılamayacak. İşletmesinde yerli orjinli besi hayvanı bulunmayan firma ve kişilere ithalat izni verilmeyecek. İthalatı gerçekleşen hayvanlar kesimine kadar işletmeden ayrılamayacak.

ALTERNATİF TAHİL VE TARIM ÜRÜNLERİ

Dünya genelinde en yoğun olarak üretilen ve tüketilen tahıl ürünleri buğday, pirinç ve mısırdır. Bu tahıl ürünleri, insanın beslenme ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılamaktadır.

Bunların yanı sıra arpa da yoğun olarak yetiştirilen bir tarım ürünüdür. Ancak arpanın önemli bir bölümü yem ve malt sanayinde değerlendirilmektedir.

Tüm bu ürünlerin ihtiyaç duyduğu yetiştirme koşulları ile farklı bölgelerdeki farklı iklimler ve üretim koşulları göz önünde bulundurulduğunda, bu ürünlerin dünyanın hemen hemen her bölgesinde aynı yoğunlukta var olmadığı ve olamayacağı bir gerçektir. Aynı şekilde tüketim alışkanlıkları da bu sürece etki eden bir unsurdur. Bu yüzden dünyanın farklı noktalarında, bu ürünlere alternatif olabilecek başka tahıl ürünleri üretilmekte ve tüketilmektedir.

Un üretiminde kullanılan ve alternatif tahıl ve tarım ürünleri olarak ele aldığımız bu ürünlerin üretim ve tüketim miktarları, küresel ölçekte değerlendirildiğinde çok yüksek olmasa da bazı bölgelerde veya ülkelerde, diğer ürünlerle kıyaslandığında daha yoğun olarak üretilmekte ve tüketilmektedir. Bu da buğday, pirinç ve mısıra odaklanan işleme sanayi için aslında yepyeni bir alternatif teknoloji alanı anlamı taşıyor.

Zira bu ürünlerin birçoğu günümüzde çok ilkel koşullarda işlenip değerlendirilmektedir.

Çağımızın en büyük sorunu olan gıdaya erişim yani açlık göz önünde bulundurulduğunda, buğday, pirinç ve mısır dışındaki diğer alternatif ürünlerin üretiminin artırılmasına ve bunları işleyen teknolojilerin geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Sorgum, darı, yulaf ve çavdar bu ürünlerin en çok bilinenleridir. Ancak bu ürünlerin dışında da bazı yeni ürünler bu kategori altında değerlendirilmektedir.

SORGUM

Sorgum aslında bir çeşit ot türüdür ve bu otların bir kısmı tahıl için yetiştirilmekte, ancak çoğunluğu ya ekilerek ya da meraların bir parçası olarak yem bitkisi üretiminde kullanılmaktadır. Bu bitki dünyada ılıman iklimlerde yetiştirilmektedir. Farklı türleri, Güney Batı Pasifik ve Avustralya'ya ek olarak diğer tüm kıtalardaki tropik ve yarı tropikal bölgelerde yetişmektedir.

Bu türün çeşitlerinden birisi olan iki renkli Sorgum, biyoyakıtların yanı sıra gıda (tahıl sorgum şurubu veya sorgum pekmezinde), yem, alkollü içkilerin üretiminde kullanılan önemli bir dünya tahılıdır. Birçok çeşidi kuraklığa ve sıcaklığa karşı dayanıklıdır ve özellikle diğer tahıllar açısından fakir olan kurak bölgelerdeki yoksul ve kırsal halk için en temel gıdalardan birisidir.

Sorgum; Afrika, Orta Amerika ve Güney Asya için önemli bir gıda ürünü olup "dünyada yetiştirilen en önemli beşinci tahıl ürünüdür". Amerika, Nijerya, Meksika, Hindistan ve Arjantin en önemli üretim bölgeleridir. Bu ülkelerin her birinde yılda ortalama 7-8 milyon ton sorgum üretilmektedir. Dünya genelinde üretilen sorgum miktarı ise 55 ile 60 milyon ton arasındadır.

ABD Tarım Bakanlığı Dış Tarım Servisi USDA'nın verilerine göre; 2009/10 sezonunda 57,2 milyon ton olan dünya sorgum üretimi, 2010/11 sezonunda 61,1 milyon tona ulaşmıştır. 2011/12 ile 2012/13 sezonlarına 57 milyon ton civarına gerileyen dünya sorgum üretimi, 2013/14 sezonunda 59,6 milyon tona ulaşmıştır. USDA, 2014/15 sezonunda dünya sorgum üretiminin 63,8 milyon tona ulaşacağını tahmin etmektedir.

2013/14 sezonu verilerine göre; dünyadaki en büyük sorgum üreticisi, 9,8 milyon tonla ABD'dir. 2011/12 sezonunda 6,4 milyon ton üretimle dünya sorgum sezonunda ilk sırada yer alan Meksika, 2012/13 sezonunda 6,1 milyon ton, 2013/14 sezonunda da 7,1 milyon tonla ABD'den sonra ikinci sıraya gerilemiştir. Dünya sorgum üretiminde ABD ve Meksika'yı Nijerya, Hindistan, Arjantin ve Etiyopya takip etmektedir. 2013/14 sezonunda Nijerya 6,5 milyon ton, Hindistan 5,2 milyon ton, Arjantin 4,2 milyon ton, Etiyopya ise 4 milyon ton sorgum üretimi gerçekleştirmiştir. Bu 6 ülkenin toplam sorgum üretimi, 2013/14 sezonunda dünya sorgum üretiminin yüzde 62,9'unu temsil etmektedir.

YULAF

Yulaf, aynı isimle bilinen tohumu için ekilen bir tahıl çeşididir. Yulaf ezmesi ve yulaf unu olarak tüketilen bu tahıl çeşidi, insan tüketimi için uygun olmasının yanı sıra hayvan yemi olarak da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. İnsan gıdası olarak özellikle bisküvi sektöründe yoğun olarak kullanılan yulaf, hayvancılıkta da genelde büyükbaş hayvan yemi olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bazı köpek maması ve tavuk yemleri markalarınca da kullanılmaktadır. Yulaf tohumları, kediler körpe yulaf, buğday ve diğer ot filizlerini yedikleri için genelde kedi otu olarak kedi severlere sunulmaktadır.

Soğuğa en dayanıksız serin iklim tahılı olan yulaf, en az toprak seçiciliği olan ürünler arasında çavdardan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Yeterli nemi olan fakir topraklarda bile yetiştirilebilen yulaf, bataklık alanların tarım arazisine çevrilmesinde kullanılabilir bitkilerden biri olarak ifade edilmektedir.

Dünya genelinde her yıl 20 ile 24 milyon ton arasında olan yulaf üretiminin önemli bir bölümünü AB (27), Rusya ve Kanada sağlamaktadır. USDA verilerine göre; 2009/10 sezonunda 23,5 milyon ton olarak gerçekleşen dünya yulaf üretimi, 2010/11 sezonunda yaklaşık 4 milyon tonluk düşüşle 19,6 milyon tona gerilemiştir. 2011/12 sezonunda yeniden artışa geçen ve 22,3 milyon tona ulaşan dünya yulaf üretiminin, 2012/13 sezonunda 21,1 milyon ton seviyesinde kaldığı, 2013/14 sezonunda da 23,5 milyon ton seviyesine ulaştığı açıklanmaktadır.

Dünya yulaf üretiminde, 2013/14 sezonu üretim sıralamasında 8,3 milyon tonla AB (27) ilk sırada yer almaktadır. AB (27) ülkelerini 4,9 milyon tonla Rusya, 3,8 milyon tonla Kanada, 1,3 milyon tonla Avustralya ve 956 bin tonla ABD takip etmektedir.

Tüketim açısından bakıldığında

da, yulafın önemli bir bölümünün üretildiği bölgede tüketildiği görülmektedir. Üretimde olduğu gibi tüketimde de Rusya ve AB ülkeleri ön plandadır.

ÇAVDAR

Çavdar, çoğunlukla tahıl ve yem bitkisi olarak ekilen bir ottur. Buğday kabilesinin bir üyesi olup arpa ve buğdaya benzemektedir. Çavdar tahılı; un, çavdar ekmeği, çavdar birası, bazı viski ile votkaların ve hayvan yemi üretiminde kullanılmaktadır. Ayrıca haşlanmış çavdar meyveleri

bütün olarak ya da yulaf ezmesine benzer şekilde haddelenme yöntemiyle tüketilebilmektedir.

Günümüze daha çok ekmeklik un ve hayvan yemi olarak değerlendirilen çavdar, besin değeri yüksek bir tahıl ürünüdür. Buğday ve çavdar ununda bulunan protein karışımlarının (glüten) hamurun kabarmasını esnek ve yumuşak olmasını sağladığı belirtilmektedir. Bu yüzden, başka tahılların unundan ekmek yapılırken, hamura buğday ya da çavdar unu katılması tavsiye edilmektedir.

Soğuğa en dayanıklı tahıl ürünü olarak nitelendirilen çavdar, Rusya ve İskandinav ülkeleri gibi kışları çok sert geçen yörelerde bile yetiştirilebilen; buğday, arpa, mısır ve pirinç tarımına elverişli olmayan en verimsiz topraklarda bile, diğer tahıllardan daha iyi ürün veren bir tahıl cinsidir. Sonbaharda ekilip ertesi yıl yaz başlarında hasat edilen çavdar, genellikle 1-2 metre yüksekliğe ulaşabilmekte ve görünüm olarak arpaya çok benzemektedir.

Her yıl 11 ile 15 milyon ton dolayında olan dünya çavdar üretiminin üçte birinden fazlasını AB (27) ülkeleri sağlamaktadır. USDA verilerine göre; 2009/10 sezonunda 17,5 milyon ton olarak gerçekleşen dünya çavdar üretimi, 2010/11 sezonunda yaklaşık 6 milyon tonluk düşüşle 11,4 milyon tona gerilemiştir. 2011/12 sezonunda yeniden artışa geçen ve 12,2 milyon tona ulaşan dünya çavdar üretim miktarının, 2012/13 sezonunda da 13,7 milyon tona, 2013/14 sezonunda da rekor artışla 15,8 milyon tona ulaştığı açıklanmaktadır.

Dünya çavdar üretiminde, 2013/14 sezonu üretim sıralamasında 10,1 milyon tonla AB (27) ilk sırada yer almaktadır. AB (27) ülkelerini 3,3 milyon tonla Rusya, 648 bin tonla Belarus, 638 bin tonla Ukrayna, 350 bin tonla Türkiye, 210 bin tonla Kanada ve 195 bin tonla ABD takip etmektedir.

DARI

Türkiye’de mısırla aynı standartta değerlendirilen, hatta bazı bölgelerde mısırın diğer adı olan darı, aslında dünya çapında gıda ve yem için ekilen küçük tohumlu bir hububat ürünüdür. Farklı çeşitleri bulunan darı, biyolojik bir sınıflandırma grubu oluşturmaz, daha ziyade fonksiyonel veya tarımsal bir grup oluşturur. Darı türlerinin temel benzerlikleri ise kuraklık riski altında olan zor üretim ortamına sahip yerlerde yetiştirilebiliyor olmasıdır.

Parmak darı dışındaki darı çeşitleri, çoğunun Panicoideae altfamilyasına ait olduğu birkaç cins içermektedir. Dünya çapında üretim sırasına göre en fazla yetiştirilen türleri inci darı, tilkikuyruğu darı, akdarı/boz darı ve parmak darıdır. Özellikle inci darı, Afrika ve Güneydoğu Asya’nın yarı kurak, yoksul ve daha az verimli tarım bölgelerinde yetiştirilen en önemli iki bitkiden biridir.

Darı günümüzde yarı kurak tropik iklimde sahip Asya ve Afrika’daki gelişmekte olan ülkeler için önemli bir tahıl ürünüdür. USDA verilerine göre; 2010/11 sezonunda 32,5 milyon ton olan dünya darı üretimi, 2011/12 sezonunda 27,4 milyon tona gerilemiş, 2012/13 sezonunda ise yaklaşık 3 milyon tonluk artışla 30,4 milyon tona ulaşmıştır. USDA, 2013/14 sezonunda 29 milyon tona gerileyen dünya darı üretiminin, 2014/15 sezonunda yeniden 30,3 milyon ton seviyelerine ulaşacağını öngörmektedir.

Darı özellikle Hindistan, Nijerya ve Nijer’de yoğun olarak üretilmektedir. Bu üç ülke, dünya darı üretiminin yüzde 63,7’sini gerçekleştirmektedir. Sadece Hindistan, 2013/14 sezonunda 30 milyon ton olan dünya darı üretiminin 10,6 milyon tonunu gerçekleştirmiştir. Hindistan’ın ardından ikinci sırada yer alan Nijerya, 2013/14 sezonunda 5 milyon ton darı üretimi gerçekleştirirken Nijer, 2,9 milyon ton üretim gerçekleştirmiştir.

İnsan gıdası ve hayvan yemi ola-

rak kullanılabilen darı, Türkiye’nin bazı illeri de dahil olmak üzere bazı ülkelerde ekmek yapımında da kullanılmaktadır.

KARABUĞDAY

Karabuğday, Avrasyalı, Kuzey Amerikalı ve Kuzey Yarı Küreli gibi çeşitlerden oluşan çift çenekli kuzukulağıgiller ailesinin bir çeşidini ifade etmektedir. Bazı türleri yabani karabuğday olarak da adlandırılmaktadır. Tataristan karabuğdayı (F. Tataricum Gaertn.) ya da “acı karabuğday” da bu ürünün çeşitlerindedir fakat daha az yaygındır. Yaygın adına ve tahıl benzeri kullanımına rağmen, karabuğday tahıl değildir. Buğdayla bir ilgisinin olmadığını vurgulamak için yalancı karabuğday da denmektedir.

Karabuğday bitkileri hızlı büyüyerek; 6 haftada tohum ürtmekte ve 75 cm uzunluğa erişmektedir. Başağında ya da birleşik salkımında beş yapraklı çiçekler bulunmaktadır. Geçtiğimiz yüzyılda karabuğday eki-

DÜNYA KARABUĞDAY ÜRETİCİLERİ (2013-TON)

Ülke	Miktar
Rusya	833.936
Çin	733.000
Kazakistan	276.840
Ukrayna	179.020
Fransa	154.800
Polonya	90.874
ABD	81.000
Brezilya	62.000
Japonya	33.400
Beyaz Rusya	30.353
Litvanya	28.200
Diğer Ülkeler	43.591
Toplam	2.547.014

Dünya Karabuğday, Tirtikale, Manyok, Fonio ve Kinoa Üretimi (Ton)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Karabuğday	2.218.439	1.792.166	1.449.651	2,267.621	2,279.877	2,547.014
Tirtikale	14.226.241	15.833.430	13.743.444	13.436.141	13.690.285	14.595.262
Manyok	233.501.371	237.436.347	243.052.520	261.768.731	269.125.963	276.721.585
Fonio	482.872	505.183	570.421	585.461	587.207	587.810
Kinoa	57.777	74.353	78.700	82.941	90.795	103.418

minde dünya lideri Rusya'dır. 26.000 km²'lik ekim alanına sahip Rusya'yı, Fransa 3,500 km² ile takip etmektedir. 1970'li yıllarda Rusya'nın yaklaşık 18,000 km²'lik alanda ekim yaptığı tahmin ediliyor. 2000'li yıllarda ise Rusya'nın üretimine rakip olarak Çin karabuğday üretimini büyük ölçüde arttırmıştır. ABD'nin kuzeydoğusunda ise 18. ve 19. yüzyıllarda karabuğday oldukça yaygın bir ürünken, 20. yüzyılda nitrojen gübre kullanımı yüzünden üretim aniden düşüşe geçmiştir.

Karabuğday Asya'nın yanı sıra Kuzey Avrupa'ya da özgü bir üründür. 10. ve 13. yüzyıllar arasında Çin'de oldukça yaygın bir şekilde üretilen karabuğday, 14. ve 15. yüzyıllarda bu bölgeden Avrupa'ya ve Rusya'ya yayılmıştır. 17. yüzyılda da

Almanlar tarafından ABD'ye götürülmüştür.

Özellikle erişte üretiminde kullanılan karabuğday, bira ve viski yapımında da değerlendirilmektedir. Buğdayın yetiştirilemediği Tibet ve Kuzey Çin gibi dağlık bölgelerde karabuğday eriştesi yoğun olarak tüketilmektedir. Japonların ve Korelilerin de karabuğday eriştesini onlardan öğrendiği düşünülmektedir. Günümüzde karabuğday eriştesi kuzey

İtalya'nın Valtellina bölgesi, Kore ve Japon mutfağında önemli bir yere sahiptir.

Dünya karabuğday üretiminin 2 ile 2,5 milyon ton arasında olduğu tahmin edilmektedir. FAO'nun resmi, yarı resmi ve tahmini verilerine göre 2010 yılında 1,4 milyon ton olan dünya karabuğday üretim miktarı, 2011 ve 2012 yıllarında 2,2 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. 2013 yılında 2,5 milyon ton seviyesine ulaşan karabuğday üretiminin önemli bir bölümünü Rusya, Çin Kazakistan ve Ukrayna gerçekleştirmektedir. 2013 verilerine göre Rusya, 833 bin tonluk üretimle ilk sırada yer alırken bu ülkeyi 733 bin tonla Çin, 276 bin tonla Kazakistan, 179 bin tonla Ukrayna, 154 bin tonla Fransa ve 90 bin tonla Polonya takip etmektedir.

ÇAVDAR BUĞDAYI (TİRTİKALE)

Çavdar buğdayı (Triticosecale) 19. yüzyılın sonlarında laboratuvarlarda üretilen buğday (Triticum) ve çavdar (Secale) karışımı bir tahıl ürünüdür. Bu tahıl ilk olarak İskoçya ve İsveç'te üretilmiştir. Ticari olarak temin edilebilen çavdar buğdayının neredeyse tamamı, ikinci nesil hibrit ürünüdür.

Çavdar buğdayı genel olarak, buğdayın yüksek verim potansiyeli ve iyi tahıl kalitesi ile çavdarın hastalıklara ve çevreye karşı (toprak koşullarını da içerir) direncini birleştirmektedir. Yakın zamanda piyasaya sürülmüş bir tahıl ürünüdür. Türüne bağlı olarak çavdar buğdayı, buğday ve çavdarla daha az ya da daha çok benzerlik gösterebilmektedir. Çavdar buğdayı, sağlıklı gıda mağazalarından alınan bazı gıda ürünlerinde kullanılabilir ya da bazı kahvaltılık gevreklerin içerisinde bulun-

bilmektedir ancak bu ürünün büyük bir çoğunluğu hayvan yemi olarak değerlendirilmektedir.

FAO verilerine göre dünya tirtikale üretimi 13-15 milyon ton arasındadır. Tahmini ve yarı resmi verileri göre 2010, 2011 ve 2012 yıllarında 13 milyon ton olan civarında gerçekleşen dünya tirtikale üretimi, 2013 yılında 14,5 milyon tona yükseldi. 2013 yılında gerçekleştirilen dünya tirtikale üretimde 4,2 milyon tonla Polonya ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeyi 2,6 milyon tonla Almanya, 2 milyon tonla Fransa, 1,2 milyon tonla Beyaz Rusya (Belarus), 581 bin tonla Rusya takip etmektedir.

FONIO

Fonio, yabani ot cinslerinden (Digitaria) üretilen bir tahıl ürünü için kullanılan tabirdir. Bu otlar Batı Afrika'da oldukça yaygındır ve türlerinden birisi de Hindistan'da görülür. Tohumları oldukça küçüktür. Beyaz fonio (D. exilis) Batı Afrika ovalarında üretilen yabani ve yabani olmayan geniş Digitaria ot grubunun önemli bir parçasıdır. Fonio, darı türlerinin en küçüğüdür. Sudan'ın güneyinde ve Afrika'da bulunan Etiyopya'da temel tahıllardan birisidir. Beslenmeyi geliştirme, gıda güvenliğini artırma, kırsal kalkınmayı teşvik etme ve toprağın sürdürülebilirliğini sağlama gibi potansiyellere sahiptir.

DÜNYA TİRTİKALE ÜRETİCİLERİ (2013-TON)

Ülke	Miktar
Polonya	4.273.027
Almanya	2.609.000
Fransa	2.031.988
Beyaz Rusya	1.272.709
Rusya	581.542
Macaristan	458.530
Çin	455.000
Litvanya	451.100
İspanya	393.700
Romanya	245.020
Avusturya	224.140
Diğer Ülkeler	1.599.490
Toplam	14.595.266

MANYOK

Aynı zamanda yuka ya da tapyoka olarak da bilinen manyok, yumrulu köklere sahip bir tür çalıdır. Pirinç ve mısırdan sonra tropikal ülkelerde üçüncü gıda kalori kaynağıdır. Manyok çoğunlukla nişasta halinde bazı endüstriyel sektörler tarafından hem insan hem de hayvan gıdası olarak kullanılmaktadır. Özellikle son dönemlerde etanol (tahıl alkolü) yapımında da kullanılmaktadır. Manyok, genellikle kökleri için yetiştirilir fakat gövdesinin odun kısmı yakıt olarak, yaprakları ve kabukları da hayvan yemi olarak kullanılabilir. Ayrıca kökü de bir besin tuzu olarak kullanılabilir.

Bu bitki türü kuraklığa, hastalıklara ve haşerelere karşı oldukça dayanıklıdır ve oldukça iyi verim sağlar. Dünyadaki manyok üretimi son yıllarda 270 milyon tonu aşmıştır. FAO verilerine göre 2010 yılında 243 milyon ton olan dünya manyok üretimi, 2011 yılında 261,7 milyon tona, 2012 yılında 269,1 milyon tona, 2013 yılında ise 276,7 milyon tona ulaşmıştır.

Afrika, küresel tedarikin yarısından çoğunu karşılamaktadır. Kıradaki en büyük üretici tek başına kıta üretiminin beşte birini sağlayan Nijerya'dır. Dünyanın şu ana kadarki en büyük manyok üreticisi Nijerya, 2013 yılında 54 milyon ton manyok üretimi gerçekleştirmiştir. Dünya manyok üretiminde Nijerya'yı 30,2 milyon tonla Tayland, 23,9 milyon tonla Endonezya, 21,2 milyon tonla Brezilya, 16,5 milyon tonla Demokratik Kongo Cumhuriyeti, 16,4 milyon tonla Angola, 14,5 milyon tonla Gana, 10 milyon tonla Mozambik takip etmektedir. Gıda güvenliğine oldukça katkısı olan manyok üretiminin tamamı, Afrika kıtasında temel gıda maddesi olarak tüketilmektedir.

Afrika'nın aksine, Asya manyok bitkisinin üretimini endüstriyel ve enerji amaçlı olarak desteklemektedir. Bu kıta dünya üretiminin yaklaşık üçte birine

katkıda bulunmaktadır. Asya kıtasındaki üretimin yaklaşık % 60'ı Tayland ve Endonezya tarafından gerçekleştirilmektedir. Vietnam, Kamboçya ve Çin, her geçen gün artan üretimleriyle manyok sektöründeki yerlerini almaktadır. Asya'daki bir diğer büyük manyok üreticisi olan Hindistan ise 2006 ve 2013 yılları arasında % 30'dan fazla bir artışla üretimini giderek arttırmaktadır.

Latin Amerika ve Karayipler'de ise üretim oldukça sabittir. Brezilya bölge üretiminin % 70'ini elinde bulundurmakta ve dünya üretiminde ikinci sıraya yerleşebilmek için Tayland ile yarışmaktadır. Manyok bitkisi, un ve nişasta olarak iki türde tüketilmektedir. Manyok unu, parçalara ayrılan köklerden elde edilmektedir. Kökler yıkanır, soyulur, parçalara ayrılıp kurutulduktan sonra öğütülür. Brezilya'da manyok üretiminin % 70 ile 80'i un üretiminde kullanılmaktadır. Nişastası ise hasat edildikten sonra 48 saat içerisinde işlenmek zorunda olan yumru köklerden elde edilir. Yumru kökleri yıkanır, soyulur ve rendelenir. Nişasta taneleri çıkartılır ve ıslatma, eleme, santrifüjleme, presleme, kurutma ve paketlemeden önceki eleme aşamaları ile işlenir. Manyok nişastası gıda endüstrisi, farmasötik kimya, tekstil, kağıt ve yapıştırıcı sektörlerinde kullanılmaktadır.

Fonio yerel olarak önemli olmaya devam etmektedir çünkü hem besleyici özelliğe sahip hem de 6 ile 8 hafta arasında olgunlaşması ile dünyanın en hızlı büyüyen tahılları arasında yer almaktadır. Yağmurların az ve güvenilir olmadığı fakir topraklara sahip yarı kurak bölgelerde oldukça güvenilir bir ürün olma özelliğine sahiptir. Fonio; lapa, kuskus, ekme ve bira yapımında kullanılmaktadır.

Bu bitkinin önemli olduğu bölgelerden bazıları Gine'nin Fouta Djallon bölgesi ile Togo'nun Akposso bölgesidir. Akposso'da fonio öncelikle kadınların bitkisidir ve bürülceyle birlikte geleneksel yemeklerin yapımında kullanılmaktadır.

Fonio'nun küçük tahıllardan oluşması, kabukların çıkarılmasını hem zorlaştırmakta hem de zaman kaybına neden olmaktadır. Geleneksel işleme

metotları arasında havanda kumla dövme (daha sonra tahıl ve kumu ayrılıyor) ya da ateşte patlattıktan sonra havanda dövme (bu metot kavrulmuş tahıl rengini vermekte ve Akposso bölgesinde kullanılmaktadır) yer almaktadır. Basit bir fonio kabuk soyma makinesinin icadıyla birlikte kabukların ayrılması daha kolay ve mekanik şekilde halledilebiliyor. (Kaynak: Miller Magazine)

"Gıda güvenliğinde ilerlemeler sınırlı"

AB Komisyonu tarafından yayınlanan 2014 Yılı Türkiye İlerleme Raporu'nda, tarım ve kırsal gelişim alanındaki uyum çalışmalarında düzensiz ilerleme kaydedildiği, gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı politikası alanındaki ilerlemelerin de sınırlı kaldığı vurgulandı.

AB Komisyonu'nun 8 Ekim'de açıklanan 2014 Yılı Türkiye İlerleme Raporu'nda, Türkiye'nin son zamanlardaki ekonomik performansının hem yüksek potansiyeli hem de ekonominin devam eden dengesizliklerini gösterdiği kaydedildi.

Türkiye'nin ihracatının %40'ını yaptığı AB'nin, Türkiye'nin esas ticaret ortağı olmaya devam ettiği belirtilen raporda, Avrupa ticareti için bir yatırım merkezi haline gelen Türkiye'nin AB'nin tedarik ve üretim zincirine gittikçe daha

fazla entegre olduğu bildirildi. Raporda, Türkiye'deki dolaysız yabancı yatırımların yaklaşık %70'inin AB'den geldiğine dikkat çekildi.

Adalet, özgürlük ve güvenlik, gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı politikaları ve çevre ve iklim değişikliği alanlarında kapsamlı çalışmaların devam etmesi gerektiği vurgulanan raporda, mevzuat uyumunun özellikle kamu ihalesi, rekabet politikası, bilhassa devlet desteği, bilgi toplumu ve medya alanlarında takip edilmesi gerektiğinin altı çizildi.

Türkiye'nin AB ile müzakerelerinde konu başlıklarını oluşturan

fasıllardaki gelişmelere de yer verilen raporda, Tarım ve Kırsal Gelişim faslına ilişkin sonuç bölümünde, şöyle denildi:

"Tarımsal ve kırsal gelişim alanındaki uyum çalışmalarında düzensiz ilerleme kaydedilmiştir. Katılım öncesi kırsal gelişim programının uygulanmasında oldukça fazla yol alınmıştır. Tarım muhasebe veri ağı genişlerken, verimliliği henüz izlenmemiştir. Canlı büyükbaş hayvan, büyükbaş hayvan eti ve türevi ürünlerin fiili ithalat yasağı kaldırılmamıştır ve tarımsal desteği yönlendirmek veya tarımsal istatistik için yürürlükte olan bir strateji yoktur. Genel olarak, tarımsal ve kırsal gelişim alanındaki hazırlıklar başlangıç aşamasındadır."

Gıda güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Politikası faslında ise AB müktesebatı genel gıda

güvenliği konularının uyum ve uygulanmasında sınırlı gelişmeler olduğuna vurgu yapıldı. Fasıla ilişkin sonuç bölümünde, şunlar kaydedildi:

“Gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı politikası alanındaki ilerleme sınırlı kalmıştır. Bu alandaki müktesebatın tam olarak uygulanabilmesi, AB standartlarını karşılamak için tarım-gıda işletmelerinin daha iyi duruma getirilmesi, hayvanların, hayvan sağlığının ve hayvansal yan ürünlerin tanımlanması ve kaydedilmesi ve hayvan hastalıklarıyla mücadele edilmesi için önemli çalışmalar gereklidir. Genel olarak, bu alandaki hazırlıklar başlangıç aşamasındadır.”

Türkiye'nin sağladığı ilerlemelere dikkat çekilen Balıkçılık faslının sonuç bölümünde de şu ifadeler kullanıldı:

“Kaynaklar ve filo yönetimi, denetim ve kontrol, ve uluslararası

anlaşmalar konusunda bazı ilerlemeler olmuştur. Mevzuat uyumu, yapısal eylemler, piyasa politikası ve devlet yardımları alanında daha fazla çalışma gereklidir. Genel olarak, bu alandaki uyum başlangıç aşamasındadır.”

2014 İlerleme Raporu'nda Tarım ve Kırsal Kalkınma başlığı altında son 1 yıldaki gelişmeler şöyle değerlendirildi: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Çiftlik Muhasebe Veri Ağı'na ilişkin idari kapasitesini artırmıştır. 2014 yılında tarım bütçesi artmaya devam etmiştir.

Arazi parseli tanımlama sistemi geliştirme çalışmaları başlatılmıştır. Kırsal Kalkınma için Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPARD) kapsamında, Avrupa Birliği fonlarının koşulsuz yönetim yetkisi altı ile daha devredilmiştir ve yönetim yetkisi teknik yardımlarını da kapsayacak şekilde genişletilmiştir. IPARD kapsamında 2013 yı-

linda 134 milyon Avro'luk Avrupa Birliği fonu dağıtılmıştır.

Tarım ve çevre üzerine tedbirlere ilişkin olarak bir pilot proje uygulanması konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Avrupa Yatırım Bankası dahil olmak üzere krediye erişim artırılmıştır.

2014 İlerleme Raporu'nda tarım ve kırsal kalkınma başlığında tespit edilen eksiklikler ise şöyle sıralanıyor; Tarım istatistikleri alanındaki strateji çalışmaları sonuçlanmamıştır.

Üreticilere doğrudan yardımlarda yasal düzenlemelerin Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası ile uyumlulaştırılmasına yönelik stratejinin belirlenmesi yönünde hiç bir adım atılmamıştır.

Canlı sığır, sığır eti vb. ürünlerin Avrupa Birliği ülkelerinden ithal edilmesine yönelik yasak devam etmektedir.

Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı

Avrupa Komisyonu 2014 Türkiye İlerleme Raporu'na göre; "Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Politikası"ndaki son bir yıllık gelişmeler ise özetle şöyle:

1- Büyükbaş hayvanların tanımı ve dolaşımlarının kayıt altına alınması yönünde ilerleme sağlanmıştır.

2- Koyun ve keçi türü hayvanların tanımı ve kayıt altına alınması işlemleri devam etmiştir.

3- Hayvan hastalıklarıyla mücadeleye devam edilmiştir. Trakya bölgesinin "Şap Hastalığından Aşılı Arılık" statüsünün korunması için Trakya ve Anadolu arasındaki hayvan dolaşımı sıkı bir şekilde kontrol edilmeye devam edilmiştir ve aşılama çalışmaları sürdürülmüştür.

4- Kesim sırasında hayvanların refahının sağlanması yönünde yeni bir düzenleme kabul edilmiştir.

5- Salmonella ve diğer gıda

kaynaklı zoonotik etkenlerin kontrol altına alınmasına yönelik bir yönetmelik kabul edilmiştir.

6- Gıda, yem ve hayvansal ürünlerin piyasaya arzı konularında eğitim, denetim ve izleme programları sürdürülmüştür.

7- Gıda işletmelerine yönelik risk temelli hijyen kontrolleri devam etmiştir.

8- Gıda güvenliği kuralları alanında etiketleme, gıda katkı maddeleri, saflık kriterleri, aroma verici maddeler ve gıda takviyeleri gibi konularda yeni yasal düzenlemeler yapılmıştır.

9- Yemlere ilişkin kurallar bağlamında yemlerde istenmeyen maddeler hakkında tebliğ yayımlanmıştır.

10- Zirai mücadele programı uygulanmaktadır.

Avrupa Komisyonu bu alandaki eksiklikleri ise şöyle tespit ediyor:

Genel gıda güvenliği alanında Avrupa Birliği müktesebatıyla uyum ve müktesebatın uygulan-

ması konularında sınırlı bir ilerleme kaydedilmiştir.

Veterinerlik sınır denetimleriyle ilgili, kara ve liman sınır kontrol noktalarının, yanı sıra Sabiha Gökçen Havalimanı'ndaki kontrol noktasının tam olarak faaliyete geçmesine ilişkin hiç bir ilerleme gözlemlenmemiştir.

Hayvan refahına ilişkin yasal düzenlemelerin uygulanması sınırlı düzeydedir.

Bulaşıcı süngerimsi ensefalopatiden (BSE) korunma ve mücadeleye ilişkin yasal çerçevenin Avrupa Birliği müktesebatına tam uyumu yönünde adım atılmamıştır ve bu konuda gözetim sistemi geliştirilmemiştir.

Agro-gıda işletmelerinin Avrupa Birliği standartlarıyla uyum içerisinde modernizasyonu için ulusal bir plan oluşturma çalışmaları sınırlı kalmıştır.

Çiğ süt için mikrobiyolojik kriterlere ilişkin yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ertelenmiştir. Gıda işletmelerinin kayıt ve onaylanması konusundaki yeni kuralların uygulanması için daha çok çaba gösterilmelidir.

Hayvansal yan ürünler sektörünün yeni kurallara tam uyumunu sağlamak için daha çok çalışma yürütülmesi gerekmektedir.

Denetimlerin finansmanı konusunda Avrupa Birliği sistemiyle uyum sağlanmasına yönelik ilerleme kaydedilmemiştir.

Gıda güvenliği kuralları alanında mevzuatın, Avrupa Birliği mevzuatı ile tam uyumunun sağlanması için daha fazla çalışma yürütülmelidir.

Gıda enzimleri ve yeni gıda ürünlerine ilişkin mevzuat uyumu tamamlanmamıştır.

BREZİLYA

Ülke Kimlik Kartı

Resmi Adı	Brezilya Federatif Cumhuriyeti
Nüfus	196,8 milyon*
Dil	Portekizce
Din	Katolik
Yüzölçümü	8.547.400 km2
Başkenti	Brasilia
Coğrafi Konumu	Güney Amerika'da yer alan, kıtanın en büyük ve en kalabalık ülkesidir. Uzun bir Atlas Okyanusu kıyısı vardır. Komşuları, güneyden kuzeye: Uruguay, Arjantin, Paraguay, Bolivya, Peru, Kolombiya, Venezuela, Guyana, Surinam, Fransız Guyanası'dır. (Ekvador ve Şili hariç tüm Güney Amerika ülkeleriyle komşudur.)
Başlıca Şehirleri	Brasilia (2,5), Sao Paulo (10,9), Rio de Janeiro (6,1), Salvador (2,9), Belo Horizonte (2,4), Fortaleza (2,4).
Yönetim Şekli	Federel Cumhuriyet
Başbakan	Dilma Rousseff
Para Birimi	Real

Brezilya, büyük bir pazara, geniş topraklara ve zengin doğal kaynaklara sahiptir. Yüksek nüfusuyla ve 1.5 milyar Doları aşkın gayri safi milli hasılası ile Latin Amerika'nın birinci ülkesi konumundadır. Son dönemde ekonomisindeki hızlı iyileşme ve ülkedeki siyasi istikrar Brezilya'yı ticaret alanında daha da cazip hale getirmiştir. Nüfus yoğunluğu, tüketim potansiyeli ve artan ithalatı ile Brezilya, alternatif dış pazar arayan ihracatçılarımız için, değerlendirilmesi gereken önemli bir pazar niteliğindedir.

Güney Ortak Pazarı üyelerinden biri olan Brezilya, krizler sonrası aldığı önlemlerle cari işlemler dengesinde ve bütçesinde

olumlu gelişmeler sağlamış, dış ticareti geliştirmek için ikili ilişkilere önem vermiştir. Brezilya, Latin Amerika ülkeleri arasında en yüksek ticaret hacmine sahip olduğumuz ülkedir.

Genel Bilgiler

Kapladığı alan açısından dünyanın beşinci büyük ülkesi olan Brezilya, kuzeyden güneye 4.320 km, doğudan batıya 4.326 km'dir. Ülkenin, yaklaşık yüzde doksan gibi büyük bir kısmı, Ekvator ile tropikal Oğlak dönencesinde yer almaktadır. Atlantik Okyanusu ile çevrili Brezilya'nın İspanyolca konuşan Güney Amerika ülkeleri ile 12.000 km'lik sınırı vardır. Şili ve Ekvator haricinde Güney Amerika ülkelerinin hepsi ile sınır komşusudur. Amerika kıtasının %21'ini, Latin Amerika'nın %47,7'sinin kaplayan Brezilya'nın arazi yapısında güneyin son ucunda Porto Alegre'den kuzeydoğudaki Natal'a kadar sahil hattını yakından izleyen sıradağlarından sonra kıvrımlarını açan Brezilya yaylası ile egemen engebeler mevcuttur. Esas düz arazi bölgeleri, sahilleri ve Amazon ovaları ve Paraguay Çöküntüsü (Mato Grosso Pantanal)'dür. Ülkenin en yüksek noktası Amazon bölgesinin en kuzeyinde yer alan 3.014 m yükseklikteki Pico da Neblina'dır.

Brezilya'da ekvatorial, tropikal,

yarı kurak, dağlık tropikal ve astropikal olmak üzere beş iklim bölgesi vardır. Amazon Bölgesi'nde yıllık ortalama sıcaklık 22-26 °C dolayındadır. En sıcak-en soğuk mevsimler arasındaki sıcaklık farkı ihmal edilebilir boyuttadır. Amazon bölgesinden tropikal bölgelere yaklaşıldıkça yaz ile kış arasındaki sıcaklık farkı artmaktadır. Ülkenin en sıcak bölgeleri kuzeydoğuda yer almaktadır. Mayıs-Kasım arasındaki kurak dönemlerde sıcaklık 38 °C'yi aşmaktadır. Atlantik Okyanusu kıyıları boyunca sıcaklık 23-27 °C dolayındadır. Kışlar, genellikle kurak geçmektedir. Amazon Havzası ve

Atlantik kıyıları boyunca yağış oranı yüksektir.

Uluslararası standartlar açısından göreceli olarak genç olmasına rağmen, Brezilya nüfusunun 1990'larda başlayan doğum ve ölüm oranlarındaki düşüşlerden dolayı yaşlandığını söyleyebiliriz. 2003 ve 2008 yılları göz önüne alındığında, 0-14 yaş grubunun toplam nüfusa oranı zaman dilimi içerisinde düşüş gösterirken, 15-64 ve 65 ve üzeri yaş grubunun yine toplam nüfusa oranı artış kaydetmiştir.

2008 yılı itibarıyla, toplam nüfusun %85,6'sını şehirli kesim oluşturmaktadır. 2013 yılında

Yıllar itibariyle Genel Ekonomik Durum

Yıllar	GSYİH Nominal) (milyar \$)	Kişi Başına Gelir (\$)	Büyüme Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)
2005	881	4.787	3,1	6,9	118	74
2006	1.088	5.830	3,9	3,1	138	91
2007	1.366	10.064	6,1	4,5	161	121
2008	1.653	10.698	5,2	5,9	198	173
2009	1.622	10.659	-0,3	4,3	153	128
2010	2.142	11.466	7,5	5,9	202	182
2011	2.473	11.905	2,7	6,5	256	226
2012	2.252	12.100	0,9	5,8	243	223

bu oranın %87,9 olacağı tahmin edilmektedir. Şehir ve kasabalar-daki hızlı nüfus artışı ve kırsal kesimden, şehirlere doğru yönelen göç; “favela”adı verilen gecekon-dulardaki artış ve altyapı eksikliği ile birlikte çeşitli sorunlara yol açmıştır.

Gelir dağılımının oldukça bo-zuk olduğu Brezilya'nın güney doğusu nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu bölgedir. Sao Pa-ulo şehrinde varoşlar hariç 11 milyon kişi yaşamaktadır. Kuzey, kuzey-doğu nüfus yoğunluğu az yerleşim bölgelerine sahiptir (ya-şam beklentisi kuzey-doğuya göre daha düşük ancak doğum oranı daha yüksektir).

Ekonomik Yapı

2000’li yılların başlarında, 60-70’li yıllarda dünyanın ikinci bü-yük kalkınma hızını yakalamış olan Brezilya'nın, Rusya, Hindis-tan ve Çin (BRIC Ülkeleri) ile beraber 2050’li yıllarda dünyanın ekonomik kaderini belirleyecek ülkelerden biri olacağı tahmin edilmektedir. Yeni petrol rezervle-ri bulunan ve gelecekte petrol devi olması beklenen Brezilya'nın krize rağmen BRIC ülkeleri arasında varlığını sürdürmesinde, tedarikçi ülke olması ve zengin doğal kay-naklarının rolü unutulmamalıdır.

Tablodan da anlaşılacağı üze-re Brezilya’da hizmetler sektörü ağırlık taşımakta olup, öne çı-kan sektörler: telekomünikasyon, bankacılık, enerji, ticaret ve bilgi işlemdir.

Tarım sektörü açısından öne çıkan ürünler: kahve, soya, şeker-kamışı, kakao, pirinç, et, tavuk, mısır, portakal, pamuk, buğday,

GSYİH’nın Sektörlere Göre Dağılımı

	2006a	2007a	2008a	2009b	2010c	2011c
Tarım	5,5	5,6	5,9	5,6	5,5	5,5
Sanayi	28,8	27,8	27,3	25,3	26,0	26,0
Hizmetler	65,8	66,6	66,7	69,2	68,5	68,5

a:Gerçekleşme b:E.I.U. tahminleri c:E.I.U. öngörü

tütündür.

Sanayide öne çıkan sektörler: çelik, sivil havacılık, kimyasallar, petrokimyasallar, ayakkabı, ma-kine, motorlar, taşıt araçları, oto yedek parçaları, dayanıklı tüketim malları, çimento ve kerestedir.

Brezilya, Latin Amerika ve Ka-rayipler bölgesindeki en büyük ve ürün çeşitliliği en fazla olan sanayi merkezidir. Brezilya, tarım ürünleri (kahve, soya, şekerkamı-şı, kakao, pirinç, kakao, pirinç, mısır, portakal, pamuk, buğday, tütün), canlı hayvan ürünleri (et, tavuk eti), ağaç ürünleri (kağıt, kağıt hamuru), deri ve ayakkabı ile mineral ve metal ürünlerinde (demir-çelik ve alüminyum) dün-ya çapında karşılaştırmalı üstün-lüğe sahiptir.

Sektörler

Büyük ve gelişmiş tarım, ma-dencilik, üretim ve hizmetler sek-törlerine sahip olan Brezilya eko-nomisi, tüm diğer Güney Ame-rika ülkelerinden ileridedir ve varlığını dünya pazarlarına doğru genişletmektedir.

Brezilya, Latin Amerika ve Ka-rayipler bölgesindeki en büyük ve ürün çeşitliliği en fazla olan sana-yi merkezidir. 1990’lı yıllardaki liberalizasyon çabalarının sonu-cunda özellikle otomotiv sanayi ve altyapı modernizasyonunda özelleştirme ve doğrudan yabancı

yatırımlar sayesinde önemli geli-şmeler sağlamıştır.

Tarım ve Hayvancılık

Brezilya, zengin tarımsal kay-naklara sahiptir. Ülkenin iki tane önemli tarım bölgesi bulunmak-tadır. Ülkenin güney kısmının yarısından oluşan ilk bölge, daha çok yağış almaktadır; yarı ılıman bir iklime, daha verimli toprak-lara, daha ileri teknoloji ve girdi kullanımına, yeterli altyapıya ve daha deneyimli çiftçilere sahiptir. Brezilya hububatının, yağlı to-humlarının ve ihraç ürünlerinin çoğu bu bölgede üretilmektedir.

İkinci tarım bölgesi ise, kurak kuzeydoğu bölgesinde ve Ama-zon havzasında yer almaktadır. Bu bölgede yağış dağılımı düzenli değildir; bölge verimli topraklara, yeterli altyapıya ve kalkınma ser-mayesine sahip değildir. Bu bölge, çoğunlukla kendine yetmek için üretim yapıyor olsa da, orman ürünleri, kakao ve tropikal meyve ihracatçıları için giderek önem-li olmaya başlamaktadır. Zengin savana otlaklarına sahip orta batıda ise, sadece seyrek ağaçlar bulunmaktadır ve bu bölge, hızlı ve kapsamlı bir tarımsal genişle-me yaşamaktadır.

Brezilya tarım sektörü çeşit açısından çok zengindir ve ülke gıda konusunda büyük ölçüde kendi kendine yetebilmektedir.

Brezilya dünyanın en büyük kahve, şekerpancarı, portakal suyu, tropikal meyveler, dondurulmuş nektar üreticisidir ve dünyanın en büyük sığır yatırımcılarından.

Brezilya'nın ürettiği ve ihraç ettiği başlıca ürünler, kakao, soya fasulyesi, tütün, ağaç ürünleri, kümes hayvanları, domuz eti, mısır ve pamuktur. Çiftlik hayvanları üretimi ülkenin pek çok kesiminde önemlidir. Kümes hayvanları, domuz eti ve süt endüstrisi hızla büyümekte ve tüketici tercihlerindeki değişimlere çabuk cevap vermektedir.

Brezilya dünyanın;

1. şeker üreticisi ve ihracatçısı,
1. kahve üreticisi ve ihracatçısı,
1. portakal suyu üreticisi ve ihracatçısı,
1. alkol üreticisi ve ihracatçısı,
1. et ihracatçısı ve 2. üreticisi,
1. tavuk eti ihracatçısı ve 3. kanatlı hayvan eti üreticisi
2. soya fasulyesi üreticisi ve ihracatçısı,
2. tütün üreticisi ve 1. ihracatçısı,
2. şekerli mamuller üreticisi,
3. ananas üreticisi,
4. mısır üreticisi,
5. kakao üreticisi,
5. süt üreticisi,
5. bira üreticisi,
5. çikolata üreticisidir.

Dünya tarım ve gıda sanayi ürünleri dış ticaretinde fazla veren ülkelerin başında Brezilya gelmektedir. Ülkenin dış ticaret rakamları incelendiğinde, net bir tarım ve gıda sanayi ürünleri ihracatçısı olduğunu söylemek mümkündür.

Brezilya tarım ve gıda ürünleri pazarında yoğun bir rekabet bulunmaktadır. Gıda sanayisinde faaliyet gösteren çokuluslu şirketlerin büyük çoğunluğunun Brezilya

pazarında yer aldığı görülmektedir. Yerli üreticiler de alanlarında oldukça başarılı olup, hem iç piyasada hem de dünya piyasalarında etkin bir biçimde faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Modern teknolojilere giriş yapılarak, tarımda makinalaşma oranı yükselmiş, gübreleme, sulama metodları yaygınlaşmıştır. Tarım ve canlı hayvan üretiminde artış, ekonominin istikrara kavuşmasına ve fakir kesimin hayat standartlarının yükselmesine katkı sağlamıştır. Bilhassa ulaşım gibi altyapı eksikliği tarımsal ürünlerin arzını olumsuz etkileyen faktörler olarak göze çarpmaktadır.

Sanayi

Sanayi yapısı, yoğun bir şekilde "eski" ağır endüstrilerde (çelik, metalürjik ürünler, makineler, elektrik ve iletişim ekipmanları ve araçları), kimyasallar/petrokimyasallarda, yiyecek ve içecek, tekstil, giyim ve ayakkabı, selüloz ve kağıt, plastik sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. Bu sektörler toplam sanayi üretiminin yüzde 80'ini oluşturmaktadır. Bu sektörlerin yeni teknolojilere ihtiyacı olduğu gibi, gelişmiş malzeme ve bioteknolojilerin de kullanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu süreç Brezilya pazarının dışa açılmasını

sağlamıştır.

Yaklaşık 8,4 milyon kişinin istihdam edildiği imalat sanayinin önemli kısmı güney ve güneydoğuda toplanmıştır. Kuzeydoğu, ülkenin en fakir kısmıdır ama yeni yatırımları cezbetmeye başlamıştır. Sao Paulo eyaleti sanayinin kalbi durumundayken, Campinas yeni teknolojiler konusunda uzmanlaşmış bir eyalettir. Rio de Janeiro son yıllarda petrol konusunda atılım yapan bir eyalet olmuştur.

Coğrafi uzaklığın fazla olması ve ülkelerin birbirini iyi tanımaması nedeniyle bugüne kadar çok düşük seviyelerde seyreden Türkiye-Brezilya ekonomik ilişkileri, özellikle aynı konularda iş yapan firmaların ve kurumların işbirliğine giderek ortak üretim ve pazarlama yapmaları halinde büyük bir potansiyel taşımaktadır. Genel olarak Brezilya tarafı Türkiye ile işbirliği yapmak açısından konuya olumlu yaklaşmaktadır. Türk işadamlarının Brezilya'yı daha iyi tanıyıp, aktif bir şekilde konuya eğilmeleri, ülkeler arasındaki ticaret hacminin artmasında ve Türkiye açısından ekside olan dengenin düzeltilmesinde önemli rol oynayacaktır.

Dış ticaret rakamlarına baktığımızda, 2007 yılında Türkiye'nin Brezilya'ya ihracatı 230 milyon Do-

Türkiye-Brezilya Dış Ticaret Değerleri

(1 000 Dolar)

Yıl	İhracat	Değişim (%)	İthalat	Değişim (%)	Hacim	Denge
2005	103.458	49,2	798.576	41	902.034	-695.118
2006	121.882	17,8	934.782	17,1	1.056.664	-812.901
2007	229.914	88,6	1.172.669	25,4	1.402.583	-942.756
2008	318.027	38,3	1.423.868	21,4	1.741.895	-1.105.840
2009	388.244	22,1	1.105.890	-22,3	1.494.134	-717.646
2010	614.551	58,3	1.347.525	21,8	1.962.076	-732.974
2011	883.471	43,8	2.074.354	53,9	2.957.825	-1.190.883
2012	1.002.706	13,5	1.770.094	-14,7	2.772.801	-767.388

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı verileri

lar, Brezilya'dan ithalatı ise 1,1 milyar Dolardır. 2008 yılında ihracatımız 318 milyon Dolar, ithalatımız 1,4 milyar Dolara ulaşmıştır. 2009 yılında ise ihracatımız bir önceki yıla göre %22 artarak 388 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde ithalatımız %22 azalarak 1,1 milyar Dolar olmuştur. 2010 yılı Ocak-Temmuz ayı verilerine baktığımızda ihracatımızın 2009 yılı Ocak-Temmuz ayına kıyasla %105 arttığı ve 350 milyon Dolar olduğu, ithalatımızda ise % 25 artış ile 695 milyon Dolar olarak gerçekleştiği gözlenmektedir.

İhracatımızda; otomotiv ve yan sanayi, makineler, demir veya çelik levhalar, dış lastikler, tütün, gübreler, sert kabuklu meyveler (fındık), transformatörler önemli yer tutarken, ithalatımızda; demir cevherleri, traktörler, tütün, soya, odun hamuru, selülozik maddelerin hamurları, kahve, pamuk elektrikli makine ve cihazlar, demir ve çelik, yağlı tohum ve meyveler, hayvansal ve bitkisel yağlar ön sıralarda gelmektedir.

Brezilya'ya İhraç Potansiyeli Olan Tarım ve Gıda Ürünleri

Bir tarım ülkesi olan Brezilya'ya Türkiye'den ihraç potansiyeli olan tarım ve gıda sanayi ürünleri ihracatının sınırlı olacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Pazarın yapısı incelendiğinde, Brezilya'da üretilmeyen ürünlerde Türkiye'nin ihraç potansiyelinin yüksek olduğu görülmektedir.

tedir. Diğer pek çok tarım ve gıda sanayi ürünüde, Brezilya'da oluşan fiyatlar ülkemize göre daha düşük bulunmaktadır. Ayrıca, gıda sanayinde faaliyet gösteren çokuluslu şirketlerin pek çoğu Brezilya'da üretimde bulunmaktadır. Aşağıda değerlendirilen bazı ürünler Brezilya yerinde pazar araştırması sonucunda belirlenmiştir.

İhraç potansiyeli olan ürünler şu şekilde sıralanabilir.

Zeytinyağı

Brezilya'da sağlık harcamaları %34 oranında artış göstermiştir. Kalp -damar hastalıkları, tip 2 diyabet ve benzeri metabolik hastalıklar ülkede yaşanan en önemli sağlık sorunlarıdır. Birinci sırada ölüm nedenini oluşturan kalp hastalıklarının

sağlıksız beslenme, obezite, stres ve genetik yapıyla ilgili olduğu bilinmektedir. Bu nedenle Brezilya gıda üreticileri kullanılan yağ konusunda oldukça hassas davranmakta, sıvı yağları katı yağlara tercih etmektedir. Soya yağı bu bağlamda tercih edilen bir yağ olmakla birlikte pazarın GDO'lu ürünler konusunda yasakları mevcut olduğundan zeytinyağının gerek Akdeniz tipi beslenmenin temel taşlarından biri olması gerekse kalp ve damar hastalıklarına olumlu katkıları nedeniyle Brezilya pazarında önem kazanacak ürünlerden biri olduğu düşünülmektedir.

Pazardaki diğer önemli ülkeler ise İspanya, Arjantin ve İtalya'dır. Bu ülkeler kurmuş oldukları dağıtım ağlarıyla pazarda etkin olarak yer al-

maktadırlar. Türkiye henüz Brezilya zeytinyağı pazarında bilinmemektedir. Dünya zeytinyağı pazarında önemli bir yere sahip bulunan ülkemizin bu özelliğini tanıtıcı faaliyetler sayesinde, ithalatçıların dikkatinin çekilebileceği düşünülmektedir. Ayrıca, Brezilya'da dolun tesisi kurulması da pazara giriş açısından mümkün görülmektedir. Zeytinyağına uygulanan gümrük vergisi % 10'dur.

Zeytinyağının yanı sıra, zeytin de Brezilya'ya ihraç edebileceğimiz potansiyel ürünler arasında görülmektedir. Brezilya dünya zeytin ithalatında %6,5 gibi önemli bir pay almaktadır. Pazarın yaklaşık %80'ine Arjantin hakimdir. Brezilya'nın 2009 yılında, zeytin ithal ettiği diğer önemli ülkeler Peru, Şili, İspanya ve Portekiz'dir.

Şekerli Ve Çikolatalı Mamuller

Dünyanın 1. şeker üreticisi ve ihracatçısı olan Brezilya aynı zamanda önemli bir kakao üreticisidir. Şekerli mamuller üretiminde de dünyanın 2. büyük ülkesi olan Brezilya'nın bu ürün grubunda ithalatı da bulunmaktadır. Son beş yıllık dönemde Brezilya'nın şekerli ve çikolatalı mamuller ithalatı düzenli olarak artış göstererek 33,7 milyon Dolardan 82,6 milyon Dolara yükselmiştir. İthalatının %70'ini çikolatalar oluşturmaktadır.

Türkiye'nin Brezilya'ya ihracatının %60'ını çikolatalı mamuller oluşturmaktadır. Bu grup içinde kokolin grubu ürünlerin ihracatı daha fazla gerçekleşmektedir. Şekerli mamuller grubu içinde Brezilya'ya gerçekleşen ihracatın tamamına yakını ise sakızlı ve jöleli şekerlik mamulleri oluşturmaktadır. Türkiye'den Brezilya'ya ciklet ihracatı bulunmaktadır.

Brezilya çikolatalı mamuller pazarında son yıllarda, düşük gelir grubundaki tüketicilere de ulaşmak amacıyla üreticilerin küçük ambalajlı ürünlere yönelerek satış fiyatlarını düşük tutmaya çalıştıkları görülmektedir. 2008 yılı öncesinde pazarda çok az görülen 30-40 gramlık am-

balajlardaki ürünlerin satışının hızla arttığı görülmektedir. Hediye ambalajında kokolinler ile jöleli şekerlerin ülkemiz ürünleri için potansiyelinin daha fazla olduğu düşünülmektedir.

Tütün

Brezilya'nın tütün tüketimi daha çok büyük sanayi şehirlerinde yoğunlaşmıştır. Ülkenin güneyinde yer alan Porto Alegre en çok sigara tiryakilerinin yaşadığı ve buna bağlı olarak da en çok hastalıkların görüldüğü kenttir. 20-49 yaş aralığı sigara tiryakilerinin oluşturduğu gruptur. Erkekler bu grubun büyük çoğunluğunu oluşturmakla birlikte yaşam şartları ve stresli çalışma koşulları nedeniyle kadın içicilerin sayısı artış göstermektedir.

Brezilya Dünya'nın en önemli

ikinci önemli tütün üreticisidir ve ihracatta da lider ülkeler arasındadır. Buna karşın 1996 yılından itibaren iç piyasada tüketimi azaltmaya yönelik uygulamaya koyduğu yasa sektör açısından son derece katı kuralları içermektedir.

Maya

2009 yılında bir önceki yıla göre %73'lük artış ile yaklaşık 53 milyon Dolarlık maya ithalatı olan Brezilya, bu ürünün ithalatında yaklaşık %3'lük payıyla dünyada 6. sırada yer almaktadır. Brezilya maya pazarında %39'luk pay ile lider olan Arjantin'i sırasıyla Paraguay, Fransa, Şili ve Çin takip etmektedir.

Makarna

Brezilya birbirinden farklı yeme alışkanlıklarına sahip birçok bölgeden oluşan bir ülkedir. Ülkenin özellikle güneydoğusunda İtalyan restoranları oldukça popüler olup, pizza ve makarna gibi gıda maddeleri yoğunlukla tüketilmektedir. Asya ve Orta Doğu mutfakları ise bütün ülkede yaygındır. Bu yeme alışkanlıkları ülkeye gelen göçmenler aracılığıyla yerleşmiş ve yaşanan iç göçlerle daha da yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bu etkenlerle şekillenen Brezilya makarna ithalatı yıllar itibarıyla artış göstermekte olup, İtalya en önemli

arz kaynağını oluşturmaktadır. Şili, Arjantin, Uruguay ve Japonya önemli arz kaynaklarıdır. Makarna aynı zamanda Brezilya'nın 2009 yılında 23 milyon Dolarlık ihracatını gerçekleştirdiği bir üründür. Ancak ülkemizde üretilen makarnalar sert buğdaydan yapılmaya özelliğinden dolayı İtalyan makarnası ile kalite açısından eş değer, fiyat açısından ise daha avantajlıdır.

Fındık Ve Mamulleri

Brezilya'ya fındık ihracatımız yıllar itibariyle düzenli olarak artış göstermeye devam etmekte olup, ihracatımızda kabuksuz fındık en önemli payı almaktadır. Brezilya'da üretilen başlıca sert kabuklu meyve çeşitleri Brezilya fındığı ile pekan cevizidir ve tüketicilerin düzenli olarak sert kabuklu meyve tüketimi nedeniyle, aynı kategoride farklı damak tadı arayan tüketiciler için fındığın önemli ürün olabileceği düşünülmektedir.

Brezilya dünya fındık ithalatında %1,5'lük bir pay almaktadır. Brezilya'ya fındık ihracatımız yıllar itibariyle düzenli olarak artış göstermeye devam etmekte olup, ihracatımızda kabuksuz fındık en önemli payı almaktadır. Brezilya pazarında söz konusu üründe payımız yaklaşık %85'dir.

Ülke oldukça gelişmiş çikolata ve unlu mamuller sektörlerine sahip bulunmaktadır. Fındık bu sektörler tarafından girdi olarak kullanılmaktadır.

Öte yandan, bu işlenmiş fındık ihracatımızın düşük olması nedeniyle, işlenmiş fındığın kullanılabileceği alanların araştırılarak tespit edilmesi pazar payımızın geliştirilmesi bakımında önem arz etmektedir.

Kuru Meyveler

Brezilyalıların tüketim alışkanlıkları içinde yaş ve kuru meyveler önemli bir yer tutmaktadır. Ülkede kuru meyvelerden üretilmiş, çok farklı çeşitte çerezlik ürünler pazarda bulunmaktadır. Kuru meyveler gıda sanayinde girdi olarak kullanıldığı gibi nihai tüketiciler tarafından da

tüketilmektedir.

Ülkemizin geleneksel ihraç ürünleri olan kuru üzüm, kayısı ve incir uzun süredir Brezilya pazarında bulunmakla birlikte, son yıllara gelinceye kadar Türkiye menşeli ürünler çeşitli Avrupa ülkelerinin ve İsraili firmaların aracılığıyla ülkeye girerken, yakın zamanda doğrudan Türk firmaları tarafından ürünlerin ihraç edildiği görülmektedir.

Kuru Kayısı

Brezilya dünya kuru kayısı ithalatında %2'lik bir paya sahiptir. Türkiye Dünya'nın en önemli kuru kayısı üretici ve ihracatçısıdır. Brezilya pazarında yaklaşık %97'lik bir paya sahiptir. Zengin besin içeriği nedeniyle sağlıklı gıdalar sınıfında irdelenen kuru kayısı gerek çerezlik tüketim gerekse Brezilya'da tüketimi giderek artış gösteren unlu mamuller ve şekerli ve çikolatalı mamuller sanayinde kullanılabilmektedir. Brezilya'da son zamanlarda tüketilen gıdaların sağlıklı alternatifleri ile ikamesi gündemde olup, bunlar az yağ, şeker içeren ve ayrıca vitamin ve minerallerce zenginleştirilmiş gıdalardır. Üretilen kek, pasta, çikolata gibi ürünlerde kuru kayısı kullanılarak ürüne gerek farklı bir aroma gerekse sağlıklı bir nitelik kazandırılması mümkündür. Söz konusu ürün üreticileri ile görüşülerek tanıtım yapılmasının, tüketiciye yönelik yarışmalar ve gastronomi faaliyetleri ve tanıtıcı yayınlar hazırlamanın önem arz ettiği düşünülmektedir.

Domates Salçası

Türkiye Dünya'nın en önemli domates salçası üretici ve ihracatçısından biridir. Kalite açısından bakıldığında Brezilya pazarında İtalya ve Şili; pazarın büyük bir bölümüne hakim olmaları nedeniyle en önemli rakiplerimizdir. Çin düşük fiyat ve kalite ile Türk domates salçası için rakip oluşturamamaktadır. Bu pazarda var olabilmek için kalite vurgusunun ön planda yer almasının önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca kanser hastalıklarının Brezilya'daki ikinci ölüm

nedeni olduğu düşünüldüğünde domates ürünlerinin ısıtma işlem görmesi nedeniyle likopen içeriğinden dolayı pazarda tercih edilmesi de beklenen olası gelişmelerden biridir.

Diğer Gıda Ürünleri

Brezilya gıda pazarında, özellikle doğal ve organik ürünler henüz oldukça sınırlı bir yere sahip bulunmakla birlikte, bu tür ürünlerin satış miktarlarının küçük olmasına karşın istikrarlı şekilde arttığı görülmektedir. Brezilya'nın makro ekonomik planları içinde dünyanın en büyük organik üreticisi olmak hedefi bulunsa da, mevcut durumda Brezilya'nın organik ürünler konusunda ilerlemiş olduğunu söylemek oldukça zordur. Bu tür ürünlerin tedarikçileri pazarda oldukça sınırlı sayıda bulunmaktadır. Geleneksel ürünlere göre daha yüksek fiyatlardan satılan organik ürünlerin pazar payı oldukça düşük olsa da, Türkiye'den hali hazırda ihraç edilen gıda ürünlerinin organik olanlarının da sağlıklı ürünler pazarında satış fırsatı bulabileceği düşünülmektedir.

Kültürel yakınlıklar ve ülkeye alınan göç nedeniyle bazı etnik ürünlerin küçük olmakla birlikte pazar payından söz etmek mümkündür. Orta doğu ve Asya mutfaklarının etkisi ülkenin hemen her yerine yayılmıştır. Bu kapsamda ülkeye hacim olarak küçük bir potansiyel olduğu düşünülmekle birlikte, kültürel etkinliklerin yer aldığı tanıtım faaliyetlerinde bulgurdan yapılan yemeklerin tadımı yapılarak satış yapılabileceği düşünülmektedir.

Brezilya yaşanan sağlık sorunları nedeniyle gıda tercihlerini sağlıklı gıdalar yönüne kaydırmaktadır. Bunlar daha fazla lif içeren, vitamin ve mineral açısından zengin ya da zenginleştirilmiş ürünler, sağlıklı sıvı yağ kullanımı, az yağ içeriğine sahip, şeker içeriği düşük ya da şeker içermeyen gıdalardır. Gıda pazarı değerlendirilirken söz konusu trendlerin giderek önem kazanacağı göz ardı edilmemelidir.

VEFAT VE BAŞSAĞLIĞI

Borsamız Meclis ve Hububat
Meslek Komitesi Üyesi
Sezai Demircan'ın annesi

NURSEL DEMİRCAN

vefat etmiştir.
Merhumeye Yüce Allah'tan rahmet,
kederli ailesine ve sevenlerine
başsağlığı dileriz.

ANKARA TİCARET BORSASI

— HELVACIOĞLU —
— KAHVE —

Türkiye'nin tadı,
Türkiye'nin baharatı...

www.bagdatbaharat.com.tr